

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404259>

Quiz

Test uw kennis van stad en universiteit

Werken in Utrecht

De huisarts, de ambtenaar, de onderzoeker en de conservator

Studentenhuis

45 jaar De Justus

Illustrator

Universiteitsdag 29 maart 2003

Terug naar je studiestad

Spreker: Hans Achterhuis over morele autoriteit

Kwartaalblad voor de afgestudeerden van de Universiteit Utrecht • Nr 30 • maart 2003 • Oplage 60.000 • www.alumni.uu.nl

Universiteit Utrecht

Column Paul Schnabel

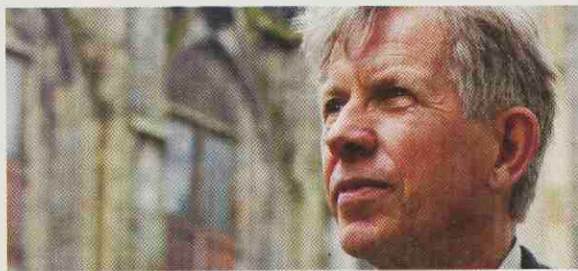
Drie sociologen

Zou het toeval zijn dat minister-president Balkenende juist sociologen om advies over waarden en normen heeft gevraagd? Op het eerste gezicht wel, want hij heeft de vraag van het kabinet 'naar de fundamentele waarden in onze samenleving' niet aan een wetenschap, beroep of persoon gericht, maar aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, in samenwerking met de Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling en het Sociaal en Cultureel Planbureau. Maar namens het SCP hou ik me ermee bezig, Hans Adriaansens buigt zich er als voorzitter van de RMO over en Kees Schuijt van de WRR leidt weer ons werkgroepje. Drie sociologen van dezelfde generatie en met een bijzondere belangstelling voor het reilen en zeilen van de Nederlandse samenleving.

Daar gaat het ook over in de adviesaanvraag. Het kabinet wil niet weten wat precies waarden en normen zijn en hoe die moeten worden nageleefd. Het gaat niet om filosofie, moraal of wat bij onze zuiderburen zo mooi deontologie heet, de leer van de plichten. De vraagstelling is juist opvallend sociologisch. Wat is het belang van gemeenschappelijke waarden voor onze samenleving en om welke waarden gaat het dan in het bijzonder? Op welke terreinen is er, mogelijk ook als gevolg van cultuurverschillen, sprake van conflicterende waarden of van waarden die niet algemeen gedeeld worden? In welke gevallen levert dat maatschappelijk ook problemen op? Ligt er een taak voor de overheid op deze terreinen? Wat valt er in dat opzicht eventueel aan beleid te ontwikkelen op het gebied van de media, het onderwijs, de rechtsstaat, de inburgering en de sociale cohesie? Tenslotte, wilt u bij dit alles ook nog even denken aan processen als individualisering en de veranderingen in de samenstelling van onze bevolking.

Dat zijn leuke vragen voor sociologen. Waarden en normen worden hier als sociale verschijnselen gepresenteerd, die in ieder geval om nader onderzoek en mogelijk om nieuw beleid vragen. Eerst maar eens kijken wat er eigenlijk precies aan de hand is en waar in de samenleving de ergste knelpunten gevoeld worden. De minister-president ruikt hier zelf ook al meteen onraad, want hij begint zijn brief met de vraag naar wat burgers de 'grootste ergernissen in de omgang met elkaar' vinden. Dat is een beleefde manier om te zeggen dat het ook de minister-president niet is ontgaan dat de meeste burgers vooral problemen hebben met de normen en waarden van anderen. Van enige twijfel over eigen gedrag of van enige behoefte aan zelfonderzoek is geen sprake. Nooit was de overtuiging zo algemeen en zo hard dat 'de anderen' hun fatsoen moeten houden. Dat kan zijn inclusief 'hun bek' en met 'hun poten thuis'. Van de discussie over fundamentele waarden lijken we op dit niveau wel heel ver verwijderd, maar in die overtuiging schuilt misschien wel de oorzaak van de ellende. Hogere waarden moeten niet alleen aangehangen, maar ook uitgedragen worden. U hoort nog van ons.

[Paul Schnabel, alumnus sociologie, directeur Sociaal en Cultureel Planbureau en universiteitshoogleraar]

6

Universiteitsdag 2003

Hans Achterhuis over morele autoriteit

10

Studentenhuis de Justus

Bewoners van toen en nu ontmoeten elkaar

12

Beroep: Werken in de stad Utrecht

Utrecht is een universiteit met een stad

14

Kennisquiz voor alumni

Over universiteit en Utrecht

22

De Uithof danst

Culturele zondag 30 maart

En verder:

Bouw je eigen alumninetwerk	3
Nieuws	4
De sprong: de spannende wereld van de belastingen	8
David de Wiedlezing door Ronald Noë	8
De Leermeester van Leen Dorsman	9
De plek	15
Alumniservice	16
– Universiteitsdag	16
– Workshops voor pas afgestudeerden	17
– Middagprogramma's	18
– Universiteitsfonds	20
– Algemeen	21
Ingezonden	23
De zijsprong van historicus Joris Linssen	24
Column: Bas Haring	24

Reageren? Illustrer.redactie@sc.uu.nl

Op zoek naar oud-studiegenoten?
Geïnteresseerd in de jongste generatie afgestudeerden in uw vakgebied?
Verhuisd naar New York en benieuwd naar andere Utrechtse alumni in uw nieuwe woonplaats? Probeer het eens met de nieuwe alumnidatabase.

Voortaan kan elke alumnus thuis achter de pc een kijkje nemen in het Utrechtse alumnibestand. Per 1 maart 2003 beschikt de universiteit over een interactieve database. Leneke Visser en Jacomijn Timmermans van het Universiteitsfonds weten uit ervaring dat daar veel behoefte aan is. Zij krijgen geregeld verzoeken van alumni die 'iets' willen met andere oud-studenten. Zoals de medicus die op zijn 65e een tweede carrière begon in Turkije, waar hij zijn werk als arts combineerde met onderzoek. Inmiddels is hij een eind in de zeventig en weer terug in Nederland. Nu zoekt hij andere emeriti, die kennis willen uitwisselen met universiteiten in Turkije of eventueel ook daar willen werken. Of de alumnus die in de jaren tachtig natuurkunde studeerde. Nu hij onderzoek doet in de Verenigde Staten heeft hij meer behoefte aan vertrouwde relaties. Hij wil graag in contact komen met zijn oud-studiegenoten. Niet alleen om wetenschappelijke feiten uit te wisselen, maar ook voor de gezelligheid. Maar waar zitten zijn studiegenoten tegenwoordig?

Of het groepje alumni van de faculteit Sociale Wetenschappen, die een conferentie organiseren voor oud-studenten van het tracé Interventies in Groepen en Organisaties. Zij zijn op zoek naar alumni die interesse hebben in deelname aan deze conferentie.

Met de nieuwe alumnidatabase kunnen al deze mensen zelf aan de slag. Via hun eigen computer kunnen ze zoeken op combinaties van trefwoorden (zoals: Scheikunde en 1987, of: Nederlandse Taal en Letterkunde en Jakarta) en kunnen ze controleren of hun eigen gegevens correct in het bestand staan. Als dat niet het geval is, kunnen ze zelf mutaties invoeren. Momenteel bevat de database gegevens van 65.000 alumni. Naar schatting zouden dat er ongeveer 90.000 moeten zijn. Visser en Timmermans hopen dan ook dat 'verdwenen' alumni zich aanmelden.

Hechte band

De band tussen universiteit en alumni is hechter geworden. De generaties die studeerden in de jaren vijftig en in de periode daarvoor, hebben altijd een binding met de universiteit gehouden. Dat geldt ook enigszins voor de studenten uit de jaren zestig, maar voor degenen die studeerden in de jaren zeventig en tachtig ligt dit gecompliceerder. De studenten uit die periode sloten zich meestal niet aan bij een studentenvereniging en de universiteit sloofde zich niet uit om een hechte band aan te gaan. De jongste generaties alumni voelen zich daarentegen weer sterk verbonden met de universiteit. Zowel de universiteit als de studenten zien de waarde van het contact.

Deze ontwikkelingen zijn terug te zien in het alumnibeleid. 'Nog geen tien jaar geleden had het alumnibeleid het imago van een oudezakkenbeleid', zegt Leneke Visser. 'Van dat imago is niets meer over. Alumnibeleid wordt steeds

Foto: Marijn Alders

Interactieve database van start: www.alumni.uu.nl

Bouw je eigen alumninetwerk

belangrijker. De jongste generaties afgestudeerden voelen zich heel betrokken bij de universiteit. Zij kloppen regelmatig bij ons aan. Ze willen weten wat er speelt en zich uitspreken over veranderingen.' Sinds kort is er een werkgroep van jonge alumni, die adviseert over de accenten van het alumnibeleid. Ook zijn er in het hele land onlangs regionale alumninetwerken gestart.

Alumnus natuurkunde zoekt studiegenoten in New York

De universiteit hecht veel waarde aan de relatie met afgestudeerden. 'Er is een wisselwerking', zegt Jacomijn Timmermans. 'De universiteit beschikt over kennis. Er wordt onderzoek gedaan en er zijn post-doctorale opleidingen, waar alumni iets aan kunnen hebben. Maar omgekeerd kan de universiteit ook veel aan haar alumni hebben. Zij staan midden in de maatschappij en ze kunnen ons bijvoorbeeld helpen aan goede stageplaatsen voor studenten.' De verwachting is dat de nieuwe alumnidatabase deze wisselwerking versterkt.

Privacy

Alumni worden door publicaties in *Illustrer* en met persoonlijke brieven geattendeerd op de nieuwe database. Elke alumnus krijgt een log-innaam en een wachtwoord. Eenmaal in het systeem kunnen mensen mutaties aanbrengen in hun eigen gegevens, bijvoorbeeld na een verhuizing of als ze van baan veranderd zijn. Ook kunnen ze aangeven of ze actief betrokken willen zijn bij de universiteit, bijvoorbeeld door stagemogelijkheden te bieden of door studenten informatie te geven over persoonlijke ervaringen op de arbeidsmarkt.

Visser en Timmermans wijzen erop dat de privacy van de alumni gewaarborgd is. Een alumnus is in het bestand alleen maar zichtbaar voor anderen als hij of zij daar zelf toestemming voor geeft. Bovendien bepaalt elke alumnus zelf welke gegevens zichtbaar worden voor derden en welke niet. Mensen kunnen bijvoorbeeld aangeven dat hun privé-adres niet op het beeldscherm verschijnt. Ook hebben ze de garantie dat het bestand alleen door de universiteit en door mede-alumni gebruikt wordt, zodat de gegevens veilig zijn. 'De kern is dat mensen eigenaar worden van hun gegevens', aldus Leneke Visser.

[Wilma van Hoeflaken]

Gerdien Steenbeek en Roy Erkens

Docentenprijzen naar Steenbeek en Erkens

Gerdien Steenbeek, docent bij de opleiding culturele antropologie van de faculteit Sociale Wetenschappen, is tijdens de elfde editie van de Utrechtse onderwijsconferentie 'Het Onderwijs Meester' gekozen tot docent van het jaar. De prijs voor het beste jonge talent ging naar Roy Erkens, assistent in opleiding (AIO) bij de opleiding biologie.

Gerdien Steenbeek wordt door haar studenten omschreven als 'een enthousiaste en gedreven docente die in haar onderwijs studenten aanzet tot een kritische houding tegenover de aangeboden lesstof'. Van groot belang in haar onderwijs is de relatie tussen de theorie en de praktijk, waarbij Steenbeek geen middel onbenut laat om aan te tonen dat antropologische perspectieven niet alleen relevant zijn voor de analyse van een 'exotische' context, maar ook binnen de Nederlandse samenleving.

Roy Erkens, die bewust heeft gekozen voor een substantiële onderwijstaak naast zijn AIO-schap, wil zijn studenten stimuleren bij de ontwikkeling van een professionele studiehouding. Hij legt de lat hoog, en prikkelt de studenten om zich volledig in te zetten. Dat doet hij zelf ook: zijn colleges zijn altijd uitstekend voorbereid, levendig en afwisselend. Studenten vinden hem in eerste instantie streng, maar herkennen en waarderen de achterliggende intentie: 'hij leert studenten wat het is om een academicus te zijn'.

Letterenverbintenis tussen Utrecht en Amsterdam

De letterenfaculteiten van Amsterdam en Utrecht gaan volgend jaar twee masteropleidingen samen aanbieden. Beide universiteiten zijn van plan op meerdere gebieden gezamenlijke onderwijsprogramma's samen te stellen.

Studenten van de Amsterdamse of Utrechtse taal- en cultuuropleidingen kunnen al vanaf komende september starten met de gezamenlijke master 'Vertalen en Tolken' of 'De Islam in de moderne wereld'. De universitaire opleiding voor vertalers en tolken zal studenten opleiden voor een baan binnen een van de Europese instellingen. In de tweede nieuwe master zal de positie van de Islam in de Europese context worden bestudeerd. Voor beide opleidingen zal gebruik worden gemaakt van Utrechtse en Amsterdamse expertise. Waar het onderwijs zal plaatsvinden is nog niet bekend.

Naast de twee genoemde masteropleidingen wordt ook de mogelijkheid onderzocht voor masters op het gebied van de interculturele communicatie, Europese regelgeving inzake kunst en cultureel erfgoed, Europees beleid en bestuur. Ook zijn er plannen voor een master Dutch studies voor buitenlandse studenten. Verder zal het onderwijs op externe opdrachtgevers worden afgestemd.

Met de verbintenis op het gebied van de Europese talen en culturen hopen de twee universiteiten in te spelen op de groeiende populariteit van multidisciplinaire opleidingen zoals de nieuwe Utrechtse studie communicatie- en informatiewetenschappen. Tegelijkertijd tracht men de benarde positie van de basisdisciplines, de traditionele taal- en cultuuropleidingen te versterken door bachelorstudenten aantrekkelijke vervolgmasters te bieden en een zo breed mogelijk onderwijsaanbod in stand te houden. 'Een masterprogramma vertalen of tolken is kostbaar. Voor sommige talen hadden wij dat in ons eentje niet kunnen aanbieden', aldus de Utrechtse letterendecaan Bertens.

Decaan Bertens stelt dat de samenwerking zich uitsluitend richt op de masterfase. Beide universiteiten willen dat alle moderne talen volledig aan hun universiteit aanwezig blijven, vooral ook ter ondersteuning van het interdisciplinaire onderwijsaanbod. 'Het gaat hier niet om een taakverdelingsoperatie. We verliezen niets, maar winnen juist wat met deze samenwerking.'

[U-Blad/XB]

Promotienieuws

Maandelijks promoveren aan de Universiteit Utrecht tientallen onderzoekers. Hieronder twee samenvattingen van nieuwswaardige dissertaties. Meer informatie over de promoties kunt u vinden op: www.uu.nl/nieuws

Katalysator

De meeste katalysatoren zijn duur en schadelijk voor het milieu. Daarom is het terugwinnen ervan na gebruik van essentieel belang. Voor homogene katalysatoren is dit moeilijk. Joep van den Broeke heeft gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe methode om dit toch mogelijk te maken. Hiervoor heeft hij de katalysatoren zo aangepast, dat ze oplossen in perfluor oplosmiddelen. Deze oplosmiddelen mengen niet met gewone oplosmiddelen, waardoor twee aparte vloeistofflagen ontstaan. Door een scheiding van de twee vloeistofflagen kan de katalysator eenvoudig teruggewonnen worden. Van den Broeke, die op 26 februari is gepromoveerd aan de faculteit Scheikunde wist met zijn methode 99 procent van de katalysator terug te winnen. Voor industriële toepassing is een verdere verhoging van de efficiëntie naar 99,99 procent noodzakelijk. Anders gaat toch nog te veel katalysator verloren.

ADHD

Tijdens haar onderzoek heeft Sarah Durston verschillende lijnen van beeldvormend onderzoek naar ADHD gecombineerd, studies die van zowel anatomische als functionele MRI technieken gebruik maken. Daarnaast heeft de promovenda het onderzoek naar ADHD in het kader van de normale hersenontwikkeling geplaatst. Durston laat zien dat er subtiele afnamen van volume zijn in corticale gebieden bij zowel jongens met ADHD als bij hun broers zonder ADHD, waarvan verondersteld wordt dat ze een verhoogd genetisch risico hebben. De enige structuur die de broers met en zonder ADHD van elkaar onderscheidt is het cerebellum. In haar onderzoek naar de cognitieve controle heeft de promovenda gebruik gemaakt van een variant van de zogenaamde go-nogo taak. Het blijkt dat kinderen met ADHD bij het uitvoeren van een taak die een beroep doet op cognitieve controle de betrokken hersengebieden niet evenveel activeren als controlekinderen. In plaats daarvan activeren ze een diffuser netwerk van gebieden. Dit zou kunnen wijzen op compensatiemechanismen of het gebruik van een alternatieve strategie. Durston is op 23 januari gepromoveerd aan de faculteit Geneeskunde.

Foto: Kar Bel

Prins Clausleerstoel en eredoctoraten

De Universiteit Utrecht krijgt een Prins Clausleerstoel. Het betreft een wisselleerstoel voor ontwikkelingssamenwerking. Prinses Máxima wordt voorzitter van het bestuur dat de benoemingen voorbereidt.

Voor de Prins Claus Chair in Development and Equity komen excellente jonge wetenschappers uit Afrika, Azië of Latijns-Amerika in aanmerking. Zij zullen worden uitgenodigd de positie voor een jaar te bekleden. De leerstoel moet gaan bijdragen aan de bevordering van onderwijs en onderzoek op het gebied van ontwikkelingssamenwerking in Nederland.

De benoeming zal beurtelings plaatsvinden door de Universiteit Utrecht en het Haagse Institute for Sociale Studies (ISS), waarmee de universiteit een samenwerkingsverband heeft. Prinses Máxima is voorzitter van de Board of Trustees. Zij zal samen met koningin Beatrix aanwezig zijn bij de instelling van de leerstoel op 6 maart in de Domkerk.

Tijdens deze bijeenkomst wordt tevens een eredoctoraat in de rechtsgeleerdheid verleend aan dr. Enrique Iglesias, president van de Interamerikaanse Ontwikkelingsbank. Iglesias verdient deze onderscheiding door zijn inzet voor de financiering van de ontwikkeling van het Latijns-Amerikaanse continent. Hij legt daarbij voortdurend het verband tussen economische ontwikkeling en sociale rechtvaardigheid. De Universiteit Utrecht verleent het eredoctoraat mede in het licht van het vijftigjarig bestaan van het ISS. Met de toekenning van dit eredoctoraat en met de instelling van de Prins

Claus Chair zeggen beide instellingen blijk te willen geven van hun grote respect en waardering voor de persoon van Prins Claus, zijn inzet voor een evenwichtige ontwikkeling in de wereld en zijn gezag op dat terrein.

Eredoctoraten

Behalve aan dr. E. Iglesias verleent de Universiteit Utrecht later in de maand, op de dies natalis van 26 maart, ook eredoctoraten aan de genetica/oncoloog Elaine Ostrander, de wiskundige Alan Weinstein en de biomedisch onderzoeker Titia de Lange. Prof.dr. Ostrander is hoofd van het interdisciplinaire programma Genetics/Genomics aan het Fred Hutchinson Cancer Research Center.

Prof.dr. Alan Weinstein is Professor of Mathematics aan de University of California, Berkeley. Weinstein krijgt een eredoctoraat vanwege zijn invloedrijk werk op het terrein van differentiaalmeetkunde en mathematische fysica.

Prof.dr. Titia de Lange is Leon Hess Professor aan de Rockefeller University, New York. De Lange krijgt een eredoctoraat vanwege de grote bekwaamheid en inventiviteit op het gebied van de antigenenvariatie in Trypanosomen. Haar onderzoek naar chromosoomindelen heeft internationaal zeer grote waardering gekregen.

Kort

Wereldtop

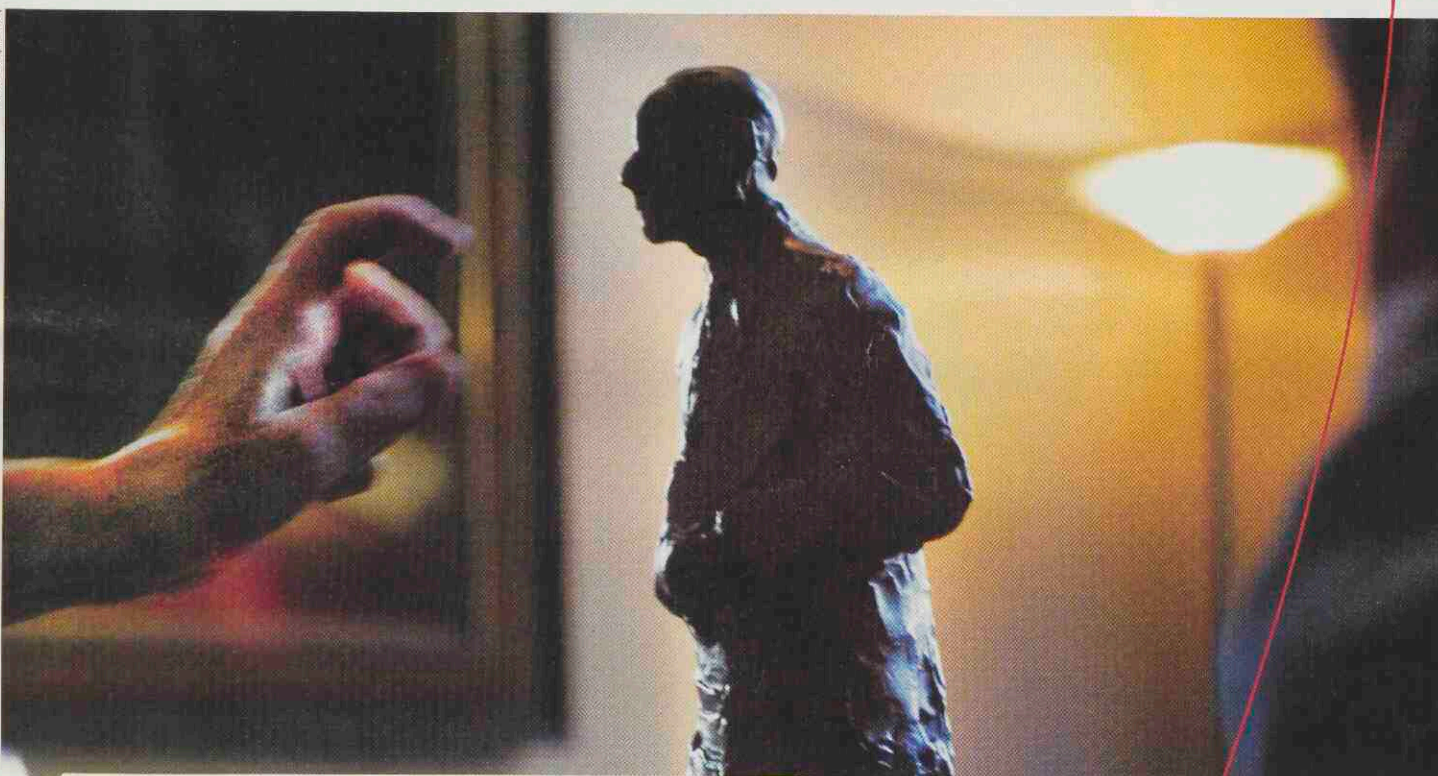
In het rapport van de VSNU-onderzoeksbeoordelingscommissie Earth Sciences wordt het Utrechtse onderzoek op het gebied van aardwetenschappen tot de wereldtop gerekend. Daarnaast komen de Utrechtse onderzoeksprogramma's van de faculteiten Aardwetenschappen en Ruimtelijke Wetenschappen gemiddeld als beste uit de bus. De kruisbestuiving tussen disciplines, een goede informatie-uitwisseling en de vele nationale en internationale samenwerkingsverbanden worden gezien als de sleutel tot succes. In dit kader wordt het initiatief om beide faculteiten onder te brengen in één Geocluster dan ook toegejuicht.

Juridische samenwerking

De faculteit Rechtsgeleerdheid en de Utrechtse Rechtbank gaan intensief met elkaar samenwerken en willen komen tot een optimale uitwisseling van kennis en ervaring. Dat staat in een door beide partijen onlangs afgesloten convenant. De faculteit gaat voor de Rechtbank onder meer incompany cursussen verzorgen, studenten kunnen bij de Rechtbank terecht voor stageplaatsen. Zowel de faculteit als de Rechtbank streven naar een hoogwaardige kwaliteit van rechtskennis en delen de overtuiging dat een goede en structurele samenwerking daaraan kan bijdragen.

Miljoenen voor onderzoek

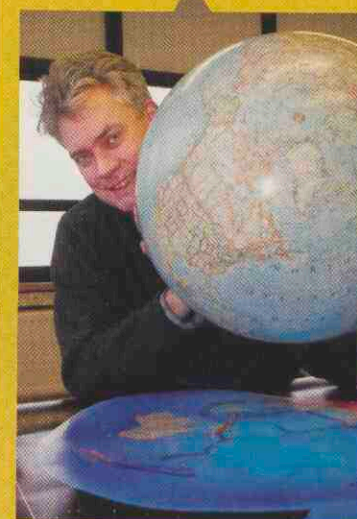
Theoretisch natuurkundige Henk Stoof, geofysicus Rob van der Hilst, chemicus Bert Weckhuysen en fysiologisch chemicus Boudewijn Burgering krijgen elk een Vici-subsidie van 1.250.000 euro. Met dat geld van onderzoeksorganisatie NWO en de universiteit mogen zij een eigen onderzoeksgroep opbouwen. In totaal kende NWO bijna 24 miljoen euro subsidie toe aan 27 wetenschappers. De universiteiten zelf leggen daar nog eens tien miljoen euro bij.

Koningsberger

De Universiteit Utrecht is sinds kort een bijzonder beeldje rijker. Eind januari overhandigde E. Bloembergen, alumnus van de universiteit, deze beeltenis van V.J. Koningsberger aan collegevoorzitter J. Veldhuis. De schenker is de schoonzoon van Koningsberger, die in de tweede wereldoorlog hoogleraar botanie was en directeur van de Botanische Tuinen. Hij was de eerste hoogleraar in Utrecht, en vermoedelijk ook de eerste in het hele land, die in november 1940 tegen de schorsingsmaatregelen van zijn joodse collega's protesteerde. Prof. Cleveringa zou zijn bekende rede in Leiden pas een dag later houden.

'Deze maatregel beteekent voor mij een miskenning van het Nederlandsche volkskarakter, dat dit alles moet gevoelen als een belediging van de Nederlandsche Universiteiten, van de Nederlandsche Wetenschap en daarmee van het Nederlandsche Volk zelf', zo hield Koningsberger op maandag 25 november zijn collegegehoor voor. Hij liet de tekst van zijn rede bewust op zijn lessenaar liggen, opdat zijn woorden bij navertelling goed zouden weergegeven. Een van de toehoorders verbrandde echter na afloop het tekstvel om Koningsberger tegen de mogelijke gevolgen van zijn toespraak te beschermen. Begin mei zal het beeld een plaats krijgen in het Academieggebouw.

Rob van der Hilst

Universiteitsdag
29 maart 2003

de post-moderne samenleving

'De zoektocht naar morele autoriteit in de postmoderne samenleving' is het centrale thema van de Universiteitsdag op 29 maart 2003. Hans Achterhuis (foto links) is de hoofdspreker. Henk Tieleman, decaan van de faculteit Godgeleerdheid, schreef onderstaand essay als inleiding op het onderwerp. Hij pleit voor meer ordening in het denken over kwesties van vandaag en morgen. Grote vraag is: wie kan als morele autoriteit optreden?

De zorgen over het verval van de zeden zijn zo oud als onze beschaving, *o tempora o mores!*, maar ze kennen zo hun eigen golfbewegingen. Het debat over normen en waarden in onze eigen samenleving is sinds een aantal jaren volop een publiek onderwerp, maar dat heeft het niveau van de discussie niet bepaald verhoogd en de duidelijkheid van de agenda ervan laat nog steeds zeer te wensen over. Eén ding is zeker, de populaire roep om 'herstel' van normen en waarden is te simpel. Veel waarden, en zeker normen, moeten juist opnieuw worden overdacht en geformuleerd, om niet te zeggen 'uitgevonden', omdat veel geijkte wijsheden nu eenmaal geen antwoord geven op de vragen van vandaag. Een cruciaal probleem bij het bedenken van bruikbare antwoorden op de kwesties van vandaag en morgen is de vraag wat dan de gemeenschappelijke ijk- en ankerpunten zouden kunnen zijn, in een moderne samenleving als de onze die gekenmerkt wordt door de onderling samenhangende verschijnselen van multi-culturaliteit, globalisering en individualisering.

Wetenschap

Op de Universiteitsdag van dit jaar, 29 maart 2003, staat de vraag centraal wie of welke institutie in de moderne samenleving als 'morele autoriteit' kan gelden. Daarvoor dienen zich vele kandidaten aan. Gedacht kan worden aan de rol van de kerken, en die worden daar zo nu en dan ook nog wel eens op aangesproken, zowel van binnenuit als van buitenaf. Maar dan is op zijn minst de vraag relevant of zij ooit morele autoriteit hadden, of dat zij vooral de moraal vertolkten – politiek, sociaal, medisch, seksueel – die al langs andere kanalen en mechanismen in de samenleving tot de gangbare was geworden. Voor de huidige tijd is natuurlijk doorslaggevend of kerken in de geseculariseerde samenleving nog wel de voor de hand liggende 'morele autoriteit' vertegenwoordigen, en op voldoende expertise en maatschappelijk vertrouwen kunnen bogen om die rol geloofwaardig te vervullen.

Ook de universiteit of de wetenschap – hoewel als instituties wat minder afgebakend – komen mogelijk in aanmerking als morele autoriteit: als vertegenwoordigers van het 'weten', de 'ratio', met haar 'zekerheden' van het nu en haar claim op inzicht in de toekomst. Moge-

lijk is echter (ook) de wetenschap haar morele autoriteit kwijtgeraakt nu zoveel moderne vragen en probleemvelden juist nauw blijken samen te hangen met wetenschappelijke en technische ontwikkelingen: bewapening, overproductie, omstreden medische ontwikkelingen. Daar komt bij dat wetenschappers onderling zeer van mening verschillen over de analyse en oplossing van bestaande en nieuwe problemen. Nog diffuser dan de wetenschap ligt het bij de cultuur: in hoeverre valt de rol van morele autoriteit toe aan belangrijke cultuurdragers? En: wie zijn dat dan? Wat is de aard van hun gezag? Hoe wordt dat gezag gevestigd en bevestigd? De samenleving is uiteindelijk de draagster van de moraal, maar wie is dat? Bieden de media het forum waar de samenleving met zichzelf in gesprek is nu de echte publieke ruimte op veel manieren verschrompelt? Zijn politici en bestuurders het nieuwe sociale geweten nu klassieke autoriteiten – de agent, de onderwijzer en de dominee – hun gezag zien verbleken? Is misschien daarom de persoon van de politicus zoveel belangrijker geworden dan zijn program?

Wie neemt voortouw in maatschappelijk debat?

Versnippering

Een gangbare visie is dat in de moderne samenleving de morele autoriteit verdeeld is. Er zijn talloze velden ('praktijken') waarop morele vragen beantwoord moeten worden: economie, politiek, sociaal beleid, militaire veiligheid, medische kwesties. En op al die velden zijn ook mensen en groepen bezig zich hardop vragen te stellen en daarop – principieel voorlopige – antwoorden te formuleren. De dialoog tussen betrokkenen en andere deskundigen als bron van moraal. Maar als intersubjectiviteit het moderne antwoord moet geven op de kwesties van morele aard, dan dienen zich tenminste twee fundamentele vragen aan: welke kring spreekt met gezag over welke kwesties en hoe kan recht gedaan worden aan de samenhang van probleemvelden wanneer de morele autoriteit gefragmentariseerd wordt uitgeoefend?

Het debat over normen en waarden lijkt een structurelement van de moderne samenleving te zijn en kan in elk geval niet als een simpele inhaalslag worden voorgesteld.

Eigen verantwoordelijkheid

Het is duidelijk dat steeds meer van mensen wordt gevraagd om hun eigen opinie te vormen over normatieve kwesties. Dat is de onomkeerbare consequentie van de steeds plattere in de zin van minder hiërarchisch wordende samenleving, groeiende kennis, hogere opleidingsniveaus en de toenemende specialisatie. Het 'nemen van je verantwoordelijkheid' omvat zodoende niet alleen 'het goede doen' maar vooreerst ook nog vaak zelf of in samenspraak bedenken wat in de concrete situatie 'het goede' is. Het besef dringt door dat opleiding en scholing op dit gebied vaak tekortschieten en steeds meer hoger opgeleiden realiseren zich dat ze tijdens hun studie vaak onvoldoende zijn voorbereid op het denken in termen van normen en waarden.

Instituut Ethiek

Het is niet voor niets dat de Universiteit Utrecht een interfacultair instituut voor ethiek in de steigers heeft staan. Dat wordt geen verzameling zedenmeesters en betweters, maar een centrum van waaruit onderwijs verzorgd wordt en onderzoek gedaan op het gebied van normen en waarden. Waar komen onze waarden vandaan en hoe luiden ze? Hoe zeer worden de waarden gedeeld, en kunnen ze maatschappelijk als uitgangspunt voor moraal dienen? En vooral: hoe kunnen in concrete situaties waarden die conflicteren, op een verantwoorde manier tegen elkaar worden afgewogen? Valt daarover iets systematisch te zeggen en kunnen we dat elkaar uitleggen en misschien via onderwijs leren? Uiteindelijk gaat het in de meeste normatieve afwegingen niet om de keuze tussen goed en kwaad, maar meestal om de keuze van het ene of het andere goed, of de bepaling van het minste kwaad. De chaotische discussie over normen en waarden, waar veel politici mee aan de haal gaan, bewijst hoe nodig het is om rond deze thematiek wat ordening in het denken te brengen.

[Prof.dr. Henk Tieleman]

De vraag naar morele autoriteit in

Hans Achterhuis hoofdspreker op de Universiteitsdag 2003

Prof.dr. Hans Achterhuis is de hoofdspreker tijdens het ochtendprogramma van de Universiteitsdag op 29 maart 2003. De titel van zijn lezing is 'De zoektocht naar morele autoriteit in de postmoderne samenleving'. Achterhuis, hoogleraar filosofie aan de Universiteit Twente, publiceerde in de afgelopen twee decennia met grote regelmaat toonaangevende boeken op het gebied van maatschappelijke ontwikkelingen en sociale filosofie. Het thema 'normen, waarden en de zoektocht naar morele autoriteit' komt in veel van zijn publicaties aan de orde. Zoals in: *Het rijk van de schaarste* (1988), *De maat van de techniek* (1992), *Deugt de Ethiek: medische, milieu- en bedrijfsethiek tussen trend en traditie* (1993), *Als de dood voor het leven* (1993), *De erfenis van de utopie* (1995) en *De politiek van de goede bedoelingen* (1998). Achterhuis studeerde van 1960 tot 1965 theologie aan de Universiteit Utrecht.

Op de Universiteitsdag volgt na de bijdrage van Achterhuis een debat over 'morele autoriteit' onder leiding van **Pieter Broertjes**. Panellleden zijn o.a. **Willemien Otten** en **Feike Sybesma**. Kijk voor meer informatie over de Universiteitsdag op pagina 16 t/m 19 in dit nummer.

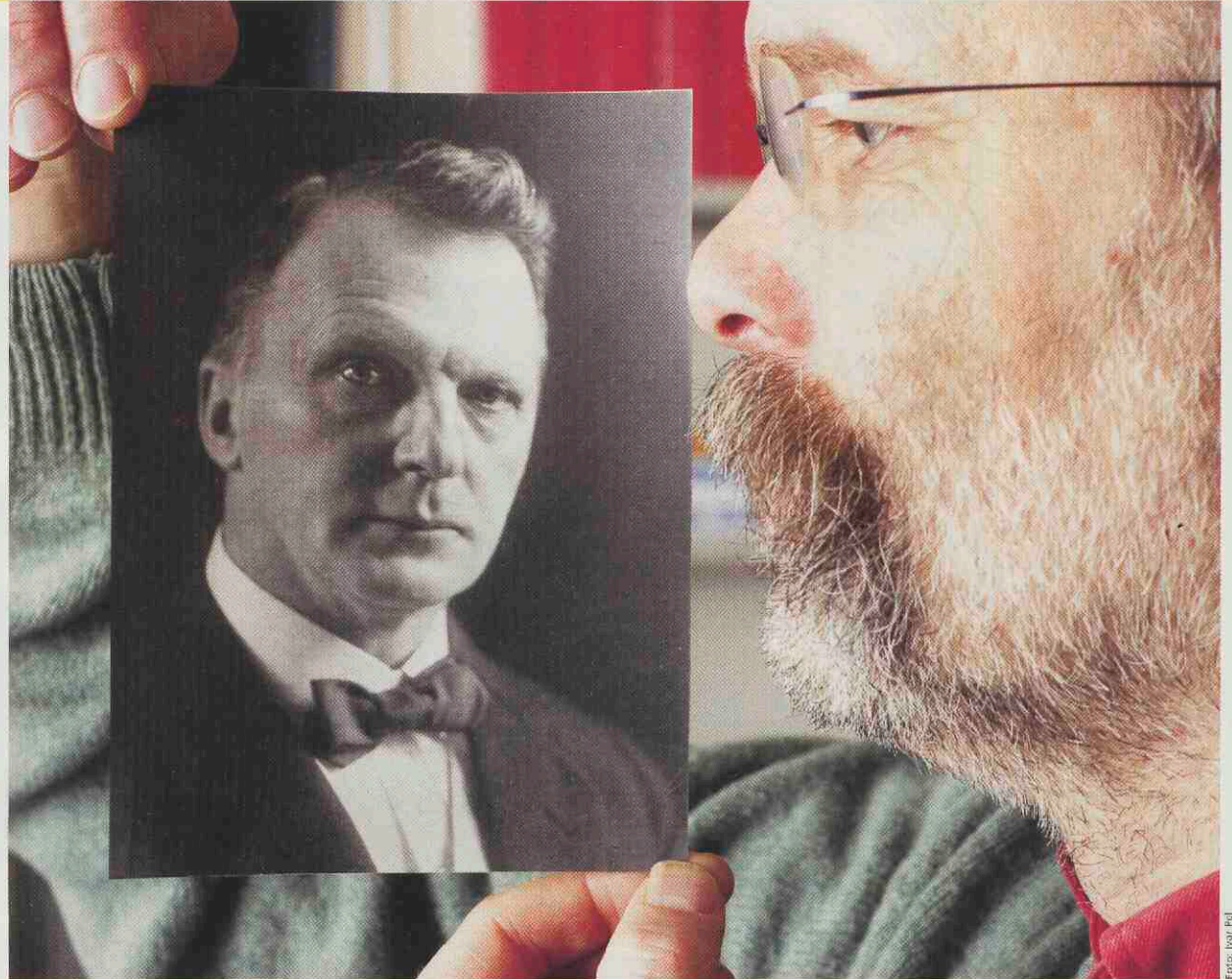

De leermeester

Een afgestudeerde over een docent die hem bijzonder inspireerde

Leen Dorsman met het portret van zijn leermeester Kernkamp.

Bij Leen Dorsman, de bekroonde Utrechtse docent cultuurgeschiedenis, is alles een beetje anders dan normaal. Zijn leermeester heeft een enorme invloed op zijn carrière gehad, maar hij heeft hem nooit persoonlijk gekend. Gerhard Wilhelm Kernkamp was namelijk al 50 jaar dood toen Dorsman hem leerde kennen.

'Ik spreek nog regelmatig met Willem Kernkamp'

Hoort het er misschien bij, dat een historicus die zelf bekroond is voor zijn stijl van lesgeven er ook alleen maar een dode leermeester op na kan houden? Leen Dorsman grinnikt. 'Dat weet ik niet, hoor. Doceren is een vak dat je kunt leren door zelf heel consciëntieus te zijn. En natuurlijk heb ik ook tijdens mijn studie geschiedenis belangrijke leermeesters gehad. Herman von der Dunk was een grote, en Kees Offringa natuurlijk. Aan zulke mensen heb ik heel veel te danken.' Maar die leermeesters zijn toch van een andere betekenis geweest voor Dorsmans leven dan Willem Kernkamp. En dat is niet alleen omdat Dorsman sinds zijn oratie op 15 januari van dit jaar definitief in de voetsporen is getreden van zijn grote voorbeeld. Sinds die dag is zijn benoeming tot bijzonder hoogleraar in de Universiteitsgeschiedenis namelijk officieel van kracht. Daarmee is hij de opvolger van Kernkamp, die in 1936, voor het driehonderdjarig bestaan van de toen nog Rijksuniversiteit Utrecht, een lijvig standaardwerk publiceerde over de geschiedenis van de Utrechtse universiteit.

Toen Dorsman in 1990 promoveerde op een proefschrift over Kernkamp kon hij niet vermoeden dat hij later in Kernkamps voetsporen zou treden. Kernkamp (1864 – 1943) studeerde van 1882 tot 1888 Nederlandse Letteren in Utrecht. Reeds tijdens zijn studie gaf hij les op het Utrechtse gymnasium en de meisjes-HBS. Dat werk deed hij naast zijn promotie-onderzoek, dat hij in 1890 afsloot. Het duurde daarna tien jaar voor hij werd aangesteld als hoogleraar in Amsterdam, waar hij overigens maar twee jaar bleef, tot hij in 1903 een professoraat aanvaardde in Utrecht. Daar werd hij een markant figuur, niet alleen op de universiteit, maar ook in de politiek: 'Hij heeft zich altijd met lokale politiek beziggehouden en streefde naar een

verregaande democratisering van de samenleving. Zo organiseerde hij debatten en haalde mensen als Troelstra naar Utrecht. Hij was zelf geen socialist, omdat hij vond dat de socialisten teveel nadruk op economische determinatie legden. Voor hem lag de verklaring van het sociale onrecht niet in de economie.'

Leen Dorsman: 'Ik ken mensen die na zestig jaar precies kunnen voordoen hoe hij college gaf.'

Kernkamp heeft zijn wetenschappelijke carrière altijd gecombineerd met een bloeiende loopbaan als essayist. Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog schreef hij wekelijks een commentaar op de oorlog in het links-liberale weekblad *Vragen des Tijds*. In 1920 werd hij hoofdredacteur van *De Groene Amsterdammer*, waar hij ook wekelijks op de voorpagina zijn licht over de wereldgeschiedenis liet schijnen. 'Dat deed hij allemaal naast zijn hoogleraarschap. Dat zorgde er wel voor dat hij wat minder flamboyant overkwam dan een latere opvolger als Martin van Amerongen.' Juist de combinatie van wetenschappelijk onderzoek, journalistiek en politiek activisme spreekt Dorsman aan. 'Een van de redenen dat ik in 2000 de docentenprijs heb gekregen is dat ik, net als Kernkamp, het vak voor alle studenten aantrekkelijk wil maken, dus niet alleen voor de fanatieken. Het is belangrijk mensen te inspireren en dat doe je door je colleges actueel te maken. Ik sprak voor mijn onderzoek

mensen die Kernkamp zestig jaar geleden in een college hadden meegemaakt, die konden nog precies voordoen hoe hij college gaf. Dan heb je toch wel indruk gemaakt.' Voor het omslag van zijn dissertatie zocht Dorsman een goed portret van Kernkamp en vond dat in het huis van een familielid van de hoogleraar. Achter een gordijn. De fotograaf moest het van de muur halen om er een goede foto van te kunnen maken. Dorsman moest de vrouw des huizes afleiden, zodat ze het niet zou zien. 'Ik weet nog dat het een grijze winterdag was. De fotograaf had het schilderij net op de grond gezet, toen mijn afleidingsmanoeuvre faalde en de mevrouw toch de kamer in kwam. Ze stond op het punt om in woede uit te barsten, toen een plotselinge zonnestraal op het doek viel. Opeens leek het schilderij tot leven te komen. Ze hield midden in haar zin op. Ook wij waren getroffen door het plotselinge effect. We hebben de foto kunnen nemen en ik wist dat het goed zou komen met mijn dissertatie.'

Nog steeds speelt Kernkamp een belangrijke rol in Dorsmans leven: 'Ik probeer vaak dingen die nu gebeuren voor mezelf begrijpelijk te maken door ze aan Kernkamp uit te leggen. Dan spreek ik hem aan en probeer die ontwikkelingen te vertalen naar situaties die voor hem, in de jaren dertig, concreet moeten zijn geweest. Misschien klinkt dat gestoord, maar het werkt wel heel verhelderend en rustgevend.'

[Wijbrand Schaap]

Oproep aan de lezer

Heeft u een suggestie voor de *Sprong of de Leermeester*? Schrijf naar de redactie van *Illuster*: Postbus 80125, 3508 TC Utrecht, e-mail: illuster.redactie@csc.uu.nl

De sprong
Afgestudeerd, en dan?

Tino van den Heuvel

De spannende wereld van de belastingen

Hij beschouwt zichzelf niet als 'wonderboy'. Tino van den Heuvel houdt het op geluk en hard werken. Hij studeerde in augustus van het afgelopen jaar af in **Algemeen Privaatrecht en Belastingrecht**. Hij kon direct aan het werk bij één van de **sjiekste advocatenkantoren van Utrecht**. **Directeuren van grote internationale bedrijven hangen aan zijn lippen.**

Het klinkt niet erg dynamisch: belastingadviseur. Geen vak waarmee je je populair maakt op school. Het beroep riekt zelfs een beetje naar ontduiking en fraude in een tijd dat, zeker in Amerika, het ene schandaal na het andere de financiële wereld in beroering brengt. Maar voor Tino van den Heuvel (26) is het vooral een vak waarin hij al zijn talenten en creativiteit kwijt kan: 'Met dit werk sta je midden in de maatschappij. Of het nu gaat om het adviseren van een eenmanszaak of een multinational, je bent vooral bezig met mensen. Als in fiscaal recht gespecialiseerde gesprekspartner zoek je naar oplossingen die alle partijen vooruit helpen. Dat is een fascinerende wereld. Ik wilde al heel lang verder in dit vak. Misschien ook doordat mijn vader bij een grote verzekeraar werkte, snapte ik al vroeg dat het helemaal niet zo'n saaie, papieren wereld is.' Na school koos Van den Heuvel eerst voor een carrière in het leger. Via de Koninklijke Militaire Academie in Breda schopte hij het tot tweede luitenant bij de Koninklijke Landmacht. Na enige tijd verruilde hij echter het leger voor de burgermaatschappij. Hij ging werken bij het grote accountantskantoor van Mazars, Paardekooper & Hoffman en schreef zich in voor de studie rechten. Daar leek de nieuwe richting 'recht & economie in bedrijf en maatschappij' speciaal voor hem gemaakt. Mede dankzij zijn praktijkervaring verliep die studie voorspoedig. 'Ik vond uiteindelijk ook een heel geinig onderwerp voor mijn afstudeerscriptie: *'vestigingsplaatsfictie in contrast met*

fiscale eenheid'. Geen eenvoudig onderwerp om even in het kort uit te leggen, maar het komt neer op het feit dat een fiscale eenheid uit meerdere lichamen kan bestaan, wat bepaalde gevolgen heeft voor de vestigingsplaats van een bedrijf.' Het bleek een thema waar nog maar weinig publicaties over waren verschenen. 'Het is een heel tastbaar en toepasbaar onderwerp. Ik schreef er in één keer zo tachtig pagina's over vol. Het werd een lekker vet stuk, zonder dat ik nu een erg kleine bladspiegel of grote letters hoefde te gebruiken.'

De kwaliteit van de scriptie viel op. Zijn hoogleraar, Harry van Mens, benaderde hem voor een goede baan bij zijn kantoor, het prestigieuze Van Mens & Wisselink, gevestigd in enkele van de mooiste panden aan het Utrechtse Wilhelminapark. Van den Heuvel kon direct na zijn afstuderen aan de slag bij één van de meest gezaghebbende kantoren in de ondernemingswereld. Binnen *no time* zat de verse specialist aan tafel met de topmensen van internationale bedrijven en vlogen de miljoenen als het ware om zijn oren. Hij is er gewoon onder gebleven. 'Ik wil me helemaal niet op de borst slaan dat ik goed ben. Zeker niet. Ik heb gewoon enorme mazzel gehad. Houd het daar maar op.'

[Wybrand Schaap]

'Vraag en aanbod op de biologische markt'

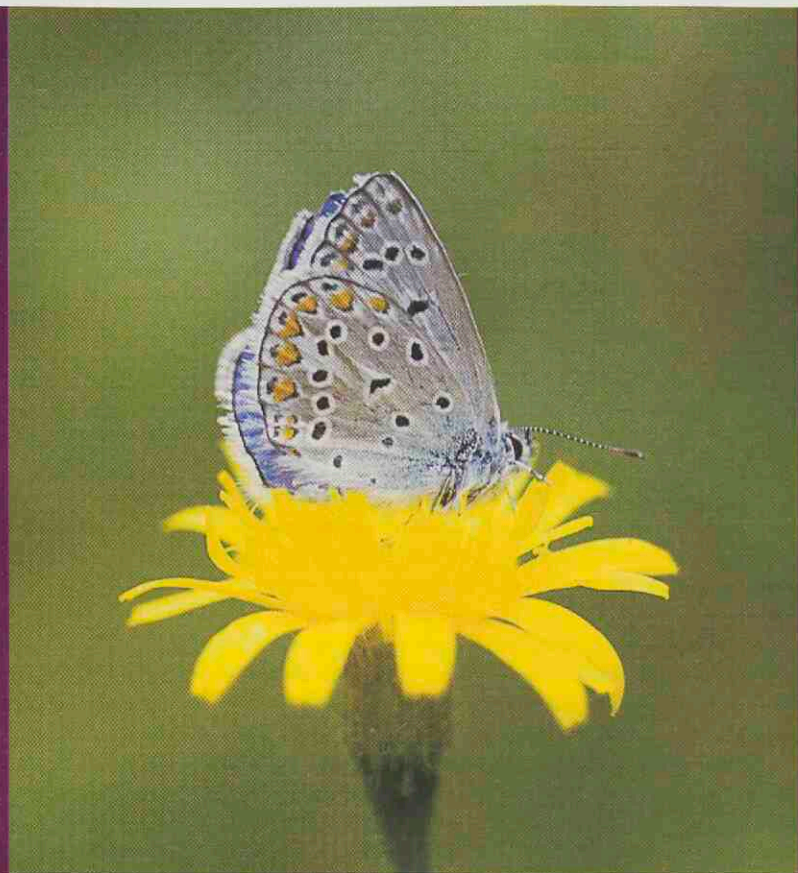
David de Wiedlezing 2003 door Ronald Noë

Op vrijdag 23 mei 2003 houdt prof. Ronald Noë de dertiende David de Wiedlezing. Het thema van zijn lezing is 'Vraag en aanbod op de biologische markt'. Ook dieren die niet bekend staan om hun intelligentie, spelen het spel van vraag en aanbod perfect. Mieren handelen met bladluizen, bijen en vlinders met bloemen en schimmels met planten. Het principe van de vrije markt blijkt als model uitstekend te werken in de evolutie van diersoorten.

Ronald Noë (51) is hoogleraar ecologie der primaten aan de Faculteit Psychologie van de Louis Pasteur Universiteit te Straatsburg (Frankrijk). In onderwijs en onderzoek richt Ronald Noë zich op ethologie, cognitie van primaten en evolutie van de mens. Ronald Noë is ook directeur van het Tai Monkey Project in Ivoorkust.

De Universiteit Utrecht organiseert de jaarlijkse David de Wiedlezing samen met CENE Bankiers. Lezers van Illuster zijn van harte uitgenodigd de lezing bij te wonen. Kaarten voor de David de Wiedlezing 2003 kunt u reserveren door een briefje met uw naam, adres, postcode & plaats én vermelding van het aantal gewenste kaarten te sturen naar *Universiteit Utrecht / CSC, David de Wiedlezing, Antwoordnummer 8428, 3500 VW Utrecht*. Reserveren kan ook telefonisch: (030) 253 3550.

Er geldt een maximum van twee kaarten per persoon. Aanmeldingen worden op volgorde van binnenkomst in behandeling genomen. De toegangskarten worden opgestuurd.

Blauwtje in onderhandeling met gele composiet

In vijfenveertig jaar is er veel veranderd in studentenhuis de Justus. Maar er is ook veel hetzelfde gebleven. 'Je kunt het niet benoemen, maar het is er.' Bewoners van toen en nu ontmoeten elkaar.

Sterke verhalen over hospita's en huishonden

Vijfenveertig jaar studentenhuis de Justus

'Ach, het bordje dat aangeeft wie er mee eet hangt er nog', zegt Bob van Wijk (47) een beetje vertederd als hij de keuken binnenkomt. Bob studeerde Frans en woonde van 1979 tot 1986 op de Justus van Effenstraat 25. Even later – de trein had vertraging – komt Jan van Gooswilligen ('Goos', 67) binnen, die van 1954 tot 1962 medicijnen studeerde en in die periode in de Justus woonde. Ze worden ontvangen door Thijs van der Ven (22), student economie. De huisjongste, student makelaardij Jordi Howldar (19), zorgt voor koffie.

In de keuken hangt een foto van een oude dame. Dat is Bep, die jarenlang werkster was in de Justus. Bob van Wijk herinnert zich uit verhalen van oudere huisgenoten hoe zij 's ochtends alle kamerdeuren open deed en zich niets aantrok van vrouwelijke logees. 'Kom eruit, de lakens moeten eraf!' riep Bep. Zij nam ook de telefoon aan en in tentamenperiodes zei ze alleen maar: 'De heren leren' en dan legde ze de hoorn neer. Bob weet ook nog dat hij naar Beps huis ging om kennis te maken, een beleefdheidsbezoek dat van elke nieuweling in huis verwacht werd. 'Dan kreeg je een mierzoet taartje van marsepein en een lauwbier.' Toen Bep eenmaal gepensioneerd was en in een bejaardenhuis woonde, bleef ze de reünies van de Justus trouw bezoeken. Zij kreeg op haar beurt op haar verjaardag steevast bezoek van de huisjongste. Het cadeautje dat bij die gelegenheid aan haar overhandigd werd, was ieder jaar hetzelfde: een fles goedkope brandewijn.

Later werd het huis schoongemaakt door Joke, die geregeld te diep in het glas keek. De bewoners richtten onmiddellijk een steunfonds op toen Joke's dochter onbedoeld zwanger raakte. Het geld dat ze bij elkaar schraapten benutten ze voor een spaarboekje voor de baby. Niet lang daarna was de dochter opnieuw onbedoeld zwanger. 'Daar hebben we niet meer aan meebetaald', zegt Bob. Thijs, Jordi en hun acht huisgenoten doen het zonder huishoudelijke hulp. Elke zaterdag maken twee bewoners het huis schoon.

Papen en ketters

Jan betaalde 45 gulden huur per maand in 1954 en 110 gulden in 1962, zijn laatste jaar in de Justus, toen hij een van de betere kamers bewoonde. Destijds werd voor elke kamer een andere huurprijs gerekend. In de tijd van Bob betaalde iedereen al evenveel en dat was 150 gulden. Nu betaalt iedereen 350 gulden, of eigenlijk 160 euro, want ook dat is veranderd.

De bewoners en oud-bewoners informeren naar de kamers die zij bewonen danwel bewoond hebben. Jordi heeft de kleinste kamer, het oude drankhok. Thijs vertelt dat hij begonnen is in het tuinhuis. 'Een vergrote fietsenberging.' 'Is dat clandestien?' vraagt Jan verbaasd, maar Thijs kan hem geruststellen.

Overigens zijn Thijs en Jordi officieel nog geen bewoners, maar 'huislogés', al zal Thijs' installatie niet lang op zich

laten wachten. 'Dat gebeurt in het derde jaar', vertelt hij. In de tijd van Bob gebeurde het na ruim een jaar en in Jans dagen was men na een half jaar officieel geïnstalleerd. Jan heeft nog meegemaakt dat er een hospita, bijgenaamd Kuf, in het huis woonde. Elke maand klopten de bewoners bij haar aan om de huur contant te betalen en bij die gelegenheid nuttigden hospita en bewoners een glaasje jenever. Hij herinnert zich nog goed hoe ze Kuf in bescherming namen toen haar vriend, een getrouwde man, tijdens een van zijn clandestiene bezoeken overleed. Het ambulancepersoneel haalde hem op en iedereen zweeg als het graf. 'Teambuilding, op elkaar kunnen rekenen, dat leer je hier', zegt hij.

In zijn tijd, om precies te zijn in 1956, werd het huis erkend door het USC. Hoewel de katholieke studenten hun eigen vereniging hadden, Veritas, woonden er destijds altijd een paar jongens met een katholieke achtergrond in de Justus. 'Dat was een huisregel', legt Jan onder hilariteit uit. Er moesten katholieken wonen, maar niet meer dan 40 procent. 'Die numerus clausus gaf ons de garantie dat wij calvinisten de katholieken konden onderdrukken.' Jaren later, toen Bob er woonde, speelde de religie ook nog weleens een rol. 'We maakten elkaar uit voor paap en ketter.'

Er moesten katholieken wonen, maar niet meer dan 40 procent

Diensten van Philibert

Sommige dingen zijn veranderd. In de tijd van Jan werd er zelden gezamenlijk gegeten, terwijl tegenwoordig iedereen die thuis is aanschuift aan de grote keukentafel. Elke dag zijn er twee bewoners die koken en ook het afwassen gaat om beurten. In die jaren waren de bewoners erg sportief. Velen, waaronder Jan, zaten in het Nederlands hockeyteam. 'Leuk', zegt Jordi. 'Dat is nu helemaal niet meer zo.' Maar er is veel hetzelfde gebleven. Jan meent zelfs een bureau te herkennen. 'Dat is het oude bureau van Gloude-mans!'

Ook de 'vete' met nummer 14, een ander corpshuis, schijnt al decennialang te bestaan. 'Dat noemden wij een knorrenhuis', zegt Jan. 'Niemand was daar toen lid van het corps.' De huishond is eveneens van alle tijden. In de tijd van Jan heette het beest Meneer. 'Dat leidde tot ontzettend veel ruzie met de burens. Dan riepen wij die hond weer en dan vroeg de buurman steeds wat er was.' De mooiste hond in de geschiedenis van het huis is Philibert. Toen een van de huisgenoten hem eens uitliet, riep een passerende dame enthousiast: 'Wat een prachtige hond! Mogen wij van zijn diensten gebruik maken?' Aldus geschiedde.

De huishond met de slechtste reputatie was Olivier. Thijs

vertelt dat Olivier de enige hond is die officieel de toegang tot Texel is ontzegd. Terwijl zijn baasjes 's zomers op het strand werkten als beach guard (het 'werkkamp' van de vereniging), zat hij achter de schapen aan. Ook dichterbij huis richtte Olivier veel schade aan. Thijs: 'Dan vonden we weer een briefje in de bus met een foto van een poes erop: Wie heeft Poekie gezien?' Olivier werd gemener en gemener en tenslotte ging hij dood. Beneden op de wc hangt nog steeds zijn overlijdensbericht, dat de bewoners van de Justus verstuurden naar andere studentenhuizen. Nu is John de huishond en die is zo gehoorzaam en vriendelijk dat hij waarschijnlijk nooit zal figureren in sterke verhalen. 'Hij is wel redelijk vet aan het worden', zegt dokter Goos van Willigen afkeurend.

Foto's van makers

Niemand wilde weg uit de Justus. Maar vroeger moesten studenten eraan geloven zodra ze afgestudeerd waren en tegenwoordig is vijf jaar in huis het maximum. Heel wat oud-bewoners zochten na hun studie woonruimte in dezelfde straat, zodat ze hun studententijd een beetje konden verlengen. 'Ik kwam hier ook nog veel over de vloer na mijn studie', zegt Jan, 'Ik kom bij reünies weleens mensen tegen van wie ik denk dat ze medebewoners waren in mijn tijd. Maar dan blijkt dat ze er pas veel later woonden. Kun je nagaan hoe vaak ik hier nog kwam na mijn afstuderen en hoe lang ik dat heb volgehouden.'

De rondleiding door het huis is voor Jan en Bob een 'sentimental journey'. In het trappenhuis hangen foto's van (toen nog) koningin Juliana en prins Bernhard en vier jeugdige prinsessen, maar vooral groepsfoto's van de bewoners, gemaakt tijdens reünies en kerstdiners. 'Ik herken veel makers', constateert Jan. Wat hem vooral opvalt is de sfeer van de foto's. 'Die verandert niet. De teneur is hetzelfde gebleven. Er is iets. Je kunt het niet benoemen, maar het is er.'

In de gezamenlijke huiskamer, vroeger het domein van Kuf, hangt boven de tv een grote foto van Bob, die op rubberlaarzen in de smeltende sneeuw staat en een grote rode paraplu boven zijn hoofd houdt. Dit moest de eerste foto van een reeks worden, de galerie van huisoudsten, maar het is bij die ene uit 1986 gebleven. Tussen de schaars geklede dames hangt een straatnaambord: 'Justus van Effen, letterkundige, 1684-1735'.

Tenslotte poseert het viertal voor het huis. Nee, van de fotograaf hoeven ze niet zo stijf te staan en ze mogen ook wel om zich heen kijken. 'Maar niet naar nummer 14', zegt Jan beslist.

[Wilma van Hoeflaken]

Foto boven: in de deuropening Thijs van der Ven met huishond John, in het raam huisjongste Jordi Howldar, bij het hek Jan van Gooswilligen (links) en Bob van Wijk.
Foto's beneden uit het archief van Bob van Wijk. Kerstdiner 1985: 'Bobo's laatste kerstverhaal' (links) en ook uit 1985: 'Koning, keizer, admiraal, Justus heeft ze allemaal' (rechts).

Drukt de universiteit een stempel op de stad? En doet de stad op haar beurt een beroep op de kennis van de universiteit? Met andere woorden: hoe zit het met de band tussen stad en universiteit? Vier alumni aan het woord over werken in de stad Utrecht.

Beroep: werken in de stad Utrecht

'Utrecht is een universiteit met een stad'

Mattijs Numans (45), huisarts in de Utrechtse wijk Oog in Al, wetenschappelijk coördinator van het Leidsche Rijn Gezondheidsproject. Studeerde in 1983 af in geneeskunde. Was bestuurslid van studentenvereniging Histos.

Jo de Viet (45), hoofd economische zaken van de gemeente Utrecht. Studeerde in 1982 af bij de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen als sociaal geograaf. Was voorzitter van de Vereniging Utrechtse Geografie Studenten.

'Altijd al heb ik het huisartsenbestaan bewust gecombineerd met iets anders. Ik ben drie dagen per week te vinden bij mijn collega's en patiënten in de huisartsenpraktijk, de overige twee dagen besteed ik aan onderwijs en onderzoek op het Julius Centrum voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Die combinatie van bezigheden is erg druk, maar ook erg inspirerend.

Er is net een flinke subsidie losgekomen voor het Leidsche Rijn Gezondheidsproject dat we vanuit het Julius Centrum coördineren. Het is een interdisciplinair project waarin ook farmacie, ruimtelijke en sociale wetenschappen participeren. Het project volgt de gezondheids carrière van de bewoners in de nieuwe wijk Leidsche Rijn op de lange termijn. **Alle mensen die hier komen wonen en zich inschrijven bij een huisarts vragen we mee te doen aan het project. Wie toestemt krijgt een eerste check-up: vragenlijsten, longonderzoek, ECG, bloedonderzoek, alles.** Dit individuele gezondheidsprofiel is het startpunt van de gegevensverzameling, zowel voor ons als voor de huisartsen in de wijk. Daarna krijgen we van de huisartsen automatisch en gecodeerd de gegevens door van de deelnemende patiënten. Dat elektronische dossier koppelen we dan anoniem aan bepaalde waarnemingen en ontwikkelingen. Zo kun je bijvoorbeeld constateren: hé, er is een toename van suikerziekte, of er zijn indicatoren dat veel patiënten longklachten zullen gaan ontwikkelen. Hoe komt dat? Op de lange termijn kun je zo veel informatie verzamelen over determinanten van bepaalde ziektes én van gezondheid.

We willen vooral een belangrijke kwaliteitsimpuls geven aan de eerstelijns gezondheidszorg. Ik denk dat huisartsen blij zijn met wat we doen. We kunnen hen helpen met het signaleren van trends en ontwikkelingen. Wij kunnen de huisartsen laten zien hoe het met hun patiëntenpopulatie gaat, we hangen er als het ware boven.

Of de universiteit een stempel drukt op de stad Utrecht? Ik denk het wel. Op mijn manier doe ik dat zelf al. Ik ben van oudsher een Utrechter. Maar of de universiteit nu echt zichtbaar is in de stad? Nou nee. En dat is jammer. De universiteit zou meer gebruik kunnen maken van de ingangen in het maatschappelijk leven, zou zich meer kunnen committeren aan de stad en omgekeerd. Neem bijvoorbeeld dit project: het is eigenlijk voor het eerst dat we als 'academische' huisartsen zo duidelijk de stad Utrecht zelf induiken.'

'Begin jaren tachtig was de markt voor geografen heel slecht. Als dienstweigeraar zocht ik naar een alternatieve werkplek en kwam ik terecht bij de gemeente Rotterdam. Daar nam ik de bedrijfsterreinenplanning voor mijn rekening, iets totaal anders dan Oost-Europa en met name Hongarije, waarmee ik me in mijn laatste studiejaren intensief had bezig gehouden. Uiteindelijk ben ik zeven jaar in Rotterdam blijven werken, maar ik woonde nog steeds in Utrecht. Deze baan bij de gemeente Utrecht kwam in 1991 vrij. De afdeling Economische Zaken gaat zo goed mogelijk om met de betekenis van economische invloeden voor de gemeente. We maken een economisch programma, ontwikkelen bedrijfsverzamelgebouwen, kijken naar het toerisme, het winkelbestand, dat soort zaken. In feite maken we een vertaalslag van de economie als grootheid naar de economie in de stad en het daarin gevestigde bedrijfsleven. Utrecht heeft een ongelooflijk sterke economie en kent een hoogwaardige arbeidsmarkt, 56 procent van de bevolking is hoger opgeleid. Dat zijn zaken die je moet koesteren.

Zowel de gemeente als de universiteit zijn veelkopige monsters: grote organisaties met vele geledingen. Daardoor bestaat er contact op allerlei manieren en allerlei niveaus. Mijn eigen afdeling Economische Zaken doet veel met de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, we bieden stageplaatsen aan. Verder is er bestuurlijk overleg: over studentenhuisvesting, over de locatieontwikkeling, over het omgaan met de Uithof. Samen zijn we lid van het Kenniscentrum Utrecht, dat de relatie tussen kennisinstellingen in de regio Utrecht probeert te versterken.

Natuurlijk, de Universiteit Utrecht functioneert op nationaal en zelfs mondiaal niveau. Toch kiest rector magnificus Gispén ook uitdrukkelijk voor een regiobeleid. Hij wil dat de universiteit ook een toegevoegde waarde voor de regio heeft. Helaas heeft Utrecht een minder grote traditie van samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven, zoals in Eindhoven en Twente. Maar daar vind je ook veel 'doe'-activiteiten. In Utrecht draait het veel meer om dienstverleners. Wel is er onlangs een Utrechts netwerk voor innovatie en technologie opgericht, maar dat heeft een lange adem nodig. Het netwerk wil kennisbronnen bij de universiteit ontsluiten en makkelijker toegankelijk maken. Binnenkort krijgen we zicht op een Europese subsidie, dan kunnen we grootschalige plannen waarmaken.'

Lia van Doorn (41), onderzoekster bij het NIZW (Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn). Studeerde in 1989 af in pedagogiek. Promoveerde in 2002 op onderzoek naar dak- en thuislozen in Utrecht.

'Ik ben net in een lastige tijd afgestudeerd. Snel werk vinden was er niet bij in 1989. Om toch wat om handen te hebben, heb ik me als vrijwilliger aangemeld bij de nachtopvang van dak- en thuislozen, de Utrechtse sleep-in. Later werd ik er coördinator. **Ik werd gegrepen door de verhalen achter de mensen die je aan je voorbij ziet schuiven met hun Albert Heijntassen.** Ik wilde ze op papier zetten. Een jaar lang heb ik 64 daklozen geïnterviewd. Dat leverde een boek met mooie verhalen op. Net zoals het meeste onderzoek naar dak- en thuislozen leverde mijn boek helaas alleen statische informatie op. Het is een momentopname. Hoe het de mensen daarna verging was nauwelijks bekend. Voor het NIZW heb ik toen een follow-up gemaakt. Zeven jaar lang heb ik de ontwikkeling van 64 daklozen gevolgd. Daarnaast heb ik nog twintig ex-daklozen gesproken. Hoe zijn ze op straat terecht-

TRECE T

Illustratie: Berniet Regetti

gekomen? Hoe vergaat het ze als ze eenmaal op straat staan, hoe overleven ze? Wie slaagt erin van de straat te komen en hoe doen ze dat? Bij de gemeente Utrecht is duidelijk behoefte aan dit type onderzoeksinformatie. Sinds een aantal jaren is het daklozenbeleid gedecentraliseerd en moeten de gemeenten het zelf vormgeven. Daklozen hebben weinig belangenbehartigers of woordvoerders, de gemeente moet het doen met de informatie die ze krijgen van hulpverleners. Maar die kan soms vertekend zijn, hulpverleners kunnen erbij gebaat zijn de problemen op te blazen. Vandaar dat de gemeente erg geïnteresseerd was in mijn onderzoek, ik werd zelfs door de wethouder uitgenodigd op het stadhuis voor een toelichting op mijn proefschrift. Ik kan me voorstellen dat beleidsmakers actiever contact kunnen hebben met de universiteit. Nu werkt de universiteit toch heel zelfstandig, ze bepalen zelf hun onderzoeksonderwerpen. Maar de gemeente zou er ook iets bepalender in kunnen zijn door er af en toe wat vragen te droppen. Bovendien is het heel dankbaar werk als je als onderzoeker weet dat beleidsmakers erom staan te springen om met je informatie aan de slag te gaan. Maar je moet ook voorzichtig zijn. De gemeente heeft een korte scope, een wethouder wil in korte tijd iets neerzetten. De tijdperceptie van de politiek en de traagheid van dit soort onderzoek staan haaks op elkaar.'

Renger de Bruin (47), conservator stadsgeschiedenis van het Centraal Museum en bijzonder hoogleraar Utrecht Studies. Studeerde af in 1979 in geschiedenis.

'Ik ben altijd met wel tien klussen tegelijkertijd bezig. Stukken verzamelen, dateringen checken, een

catalogus maken, de collectie beheren, boekjes maken. De meeste tijd zit in het maken van nieuwe tentoonstellingen, zo'n vier à vijf per jaar. Afgelopen tijd hebben we bijvoorbeeld tentoonstellingen gehad over de ouderenzorg in de stad Utrecht, Utrecht en de vrede van Munster en markten in Utrecht. Voor volgend jaar staat een grote internationale tentoonstelling over de Vikingen in het Rijn- en Maasgebied op de rol. Ik doe dit werk al sinds 1994. Als je langer in het vak zit, raak je langzaam bekend met andere collecties. Je spreekt met collega's en via via vind je objecten die je kunt gebruiken voor je exposities: munten, beeldjes, een oude broodkar, een borstbeeld van een man van 103 jaar oud. Naast mijn baan in het museum bekleed ik sinds een jaar ook nog de interdisciplinaire leerstoel Utrechtstudies. Die is zeven jaar geleden opgericht door de Vereniging Oud

Utrecht en het Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschappen om het verleden van de stad en de provincie onder de aandacht te brengen. Ik geef lezingen voor een breed publiek en ook buiten de Universiteit Utrecht, bijvoorbeeld bij de Rotaryclub of in een verzorgingstehuis. Door mijn bijzonder hoogleraarschap vervul ik een brugfunctie tussen universiteit en stad. Ik doe aan bestuursadviesing, volg discussiebijeenkomsten met onder andere rector magnificus Gispens en zit tegelijkertijd in het gemeenteapparaat. Ze weten me altijd wel weer te vinden. In haar vierhonderdjarige geschiedenis is de universiteit altijd heel nadrukkelijk vertegenwoordigd geweest in de binnenstad. Door de eeuwen heen is de universiteit ook een economische factor voor de stad geweest: veel mensen werken en wonen er, er is een sterke kamermarkt. Bovendien geeft het geeft de stad prestige: **Utrecht staat bekend vanwege zijn oude universiteit. Alleen al door zijn omvang drukt de universiteit een stempel op de stad.** Op een inwoneraantal van 300.000 is een universiteit met 25.000 studenten en 5000 personeelsleden nadrukkelijk aanwezig. Dat betekent dat tien procent van de bevolking er al direct mee te maken heeft. Amsterdam is een stad met een universiteit, Utrecht is een universiteit met een stad.'

[Leonie van den Schoor]

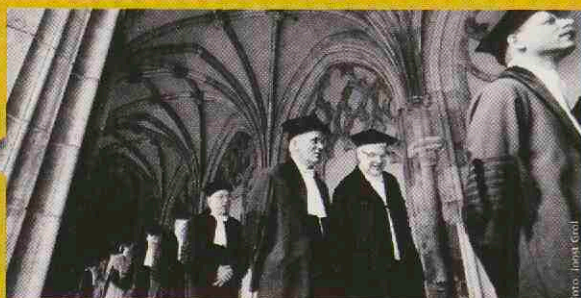
Wat herinnert u zich nog van de stad en van de universiteit waar u heeft gestudeerd? Test uw kennis in tien vragen over heden en verleden van universiteit en stad. Onder de goede inzenders worden aantrekkelijke prijzen verloot. Lees de volgende Illuster voor antwoorden en prijzen.

Kennisquiz voor alumni: universiteit en Utrecht

1. De universiteit

De Utrechtse universiteit is van 1636. De dag van de opening, beter bekend als Diës Natalis, wordt nog ieder jaar gevierd. Bij studenten en medewerkers is de Diës vooral bekend vanwege de vrije dag die dat oplevert. Op welke datum valt de diës?

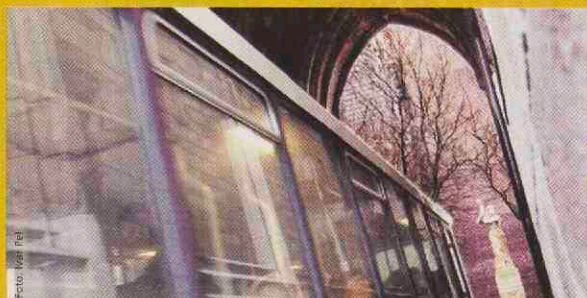
- a. 14 februari
- b. 26 maart
- c. 10 april
- d. 26 april

3. De stad

De volgende foto is genomen op een bekende Utrechtse locatie. De vraag is: welke stadsbus rijdt hier?

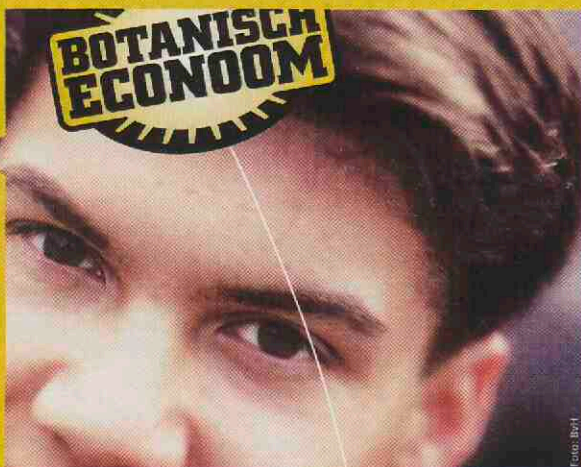
- a. lijn 2
- b. lijn 3, 4 en 5
- c. lijn 11
- d. lijn 12

2. Marketing

Tegenwoordig proberen universiteiten van alles te doen om studenten te lokken. In de begintijd was dat overigens niet anders, alleen was het toen het stadsbestuur dat de nieuwe universiteit 'in de markt' probeerde te zetten. Wat deed het stadsbestuur in de 17e eeuw onder meer om studenten te trekken?

- a. Eerstejaarsstudenten kregen een stadstracé, een soort studiebeurs
- b. De stad stelde een leeg klooster beschikbaar om studenten te huisvesten
- c. Studenten mochten accijnsvrij bier drinken
- d. De stad moedigde vrouwen aan om te gaan studeren

4. Literatuur en sport

Sinds jaar en dag vormt de studenten-voetbalcompetitie een succesvol onderdeel van het studenten-sportgebeuren. Anno 2003 strijden teams als Leefbaar Voetbal, Schwalbetasaray, Schoppenvrouw en de Praktische Mannen om de titels. Uit de tijd van de 'blaashallen' diepten we de volgende gerenommeerde teams voor u op. Eén team is fake. Welk team?

- a. FC Den Gauwen Pick
- b. FC Intiemverband
- c. Tikkie Terug
- d. FC Klopt Uw Tegenstander

5. Het uitgaansleven I

Een belangrijk onderdeel van het studentenleven speelt zich af in café's, restaurants en andere eet- en drinkgelegenheden. Sommige waren een begrip, maar veel zijn er alweer verdwenen. Welk etablissement, onder studenten wel bekend, heeft het 't langste uitgehouden?

- a. Mensa
- b. Pandje
- c. Uithof Inn
- d. Flora

6. Het uitgaansleven II

Over de Woolloomooloo doen vele verhalen de ronde. Maar welk verhaal over de legendarische studentendisco klopt in ieder geval niet?

- a. Woolloomooloo is een hoerenbuurt in Melbourne
- b. Woolloomooloo is eigenlijk een Duitse bunker uit WO II
- c. Woolloomooloo bestaat nog steeds en de uitsmijter heet Fred
- d. Woolloomooloo is aboriginal voor Kangoeroe

7. Bestuurders

Wie van onderstaande legendarische universiteitsbestuurders hoort in het onderstaande rijtje niet thuis?

- a. S. Groenman
- b. H. van Ginkel
- c. J. Veldhuis
- d. W. Gispen

8. Nobelprijswinnaars

Een beetje universiteit levert op zijn tijd een nobelprijswinnaar af. De laatste 'Utrechters' waren natuurkundigen Gerard 't Hooft en Martin Veltman in 1999. Maar er zijn er natuurlijk meer geweest. Welke van de volgende Utrechtse straten is naar een Utrechtse Nobelprijswinnaar genoemd?

- a. Eykmanlaan
- b. Buys Ballotstraat
- c. Prof. Dr. Magnuslaan
- d. Asserlaan

9. Universiteitspanden

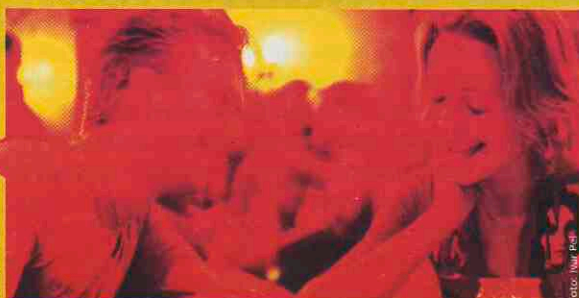
De universiteit heeft diverse bijzondere panden in gebruik, panden die een grote historische waarde hebben voor de stad Utrecht. Welk pand is niet van de universiteit?

- a. De vergaderzaal van de Utrechtse bisschop
- b. Het paleis van koning Lodewijk Napoleon
- c. De verblijfplaats van keizer Karel V
- d. Het woonhuis van paus Adrianus VI

10. De stad en haar bewoners

Sinds een jaar of tien opereert in Utrecht de zogenaamde Utrecht Mafia. Welk gezelschap wordt hiermee bedoeld?

- a. De schrijver Giphart en zijn Utrechtse volgelingen
- b. Henk Westbroek en zijn kornuiten van Leefbaar Utrecht
- c. De plannenmakers van het UCP: de NS, de Jaarbeurs, Hoog Catharijne en gemeentebestuurders
- d. Een groep afpersers die Utrechtse cafébazen 'beschermgeld' afroeggelen

Bon

antwoorden

	a	b	c	d
1. De universiteit	☐	☐	☐	☐
2. Marketing	☐	☐	☐	☐
3. De stad	☐	☐	☐	☐
4. Literatuur en sport	☐	☐	☐	☐
5. Het uitgaansleven I	☐	☐	☐	☐
6. Het uitgaansleven II	☐	☐	☐	☐
7. Bestuurders	☐	☐	☐	☐
8. Nobelprijswinnaars	☐	☐	☐	☐
9. Universiteitspanden	☐	☐	☐	☐
10. De stad en haar bewoners	☐	☐	☐	☐

Stuur de ingevulde bon naar
Illuster, Universiteit Utrecht
postbus 80125, 3508 TC Utrecht

Antwoorden kunt u ook sturen naar
illuster.redactie@csc.uu.nl

Naam _____
Adres _____
Postcode en plaats _____
Afstuderrichting _____
Jaar van afstuderen _____

De plek

Aan welke plek in Utrecht bewaart u bijzondere herinneringen? Naar aanleiding van onze oproep in het vorige nummer kwamen prachtige verhalen binnen. Voor Illuster klimt Maarten Bremer nog één keer in de borrelboom en schuifelt de heer Brakelé onwennig door de Nobelstraat.

De Borrelboom

Ik geloof dat het een idee van Menno was. Een borrelboom. Uiteraard vond Freek de ideale boom, vlak bij de schouwburg. Hij staat er nog steeds.

Wat maakt een boom geschikt als borrelboom? De volgende combinatie van eigenschappen: je moet er een krat bier kwijt kunnen, je moet er met een aantal goede vrienden lange tijd lekker kunnen zitten en hij moet voldoende bladgroei hebben, zodat dit alles uit het zicht blijft van dorstige zwervers en ijverige dienders. Met al deze eisen blijven er niet zoveel kandidaten over.

Onze borrelboom had nog iets extra's: je zat er heerlijk boven het water van de singel. Af en toe voer er een bootje onder ons door: de inzittenden schrokken vaak als we ze vriendelijk groetten.

In onze boom werd meestal op afspraak geborreld. Maar soms liep ik langs de borrelboom, op weg naar Veritas, en hoorde ik bekende stemmen vanuit het gebladerte. Dan liet ik mijn bestemming voor wat ie was, en volgde de roep van de borrelboom.

Ik liep er laatst weer langs, op weg naar de schouwburg. En tegen beter weten in, spitste ik mijn oren.

Maarten Bremer

Hora est

Aangezien we toch naar die promotie moesten hebben we laatst Utrecht weer eens bekeken. Het had iets van een bedevaart, want ooit heb ik daar het zingen, drinken en beminnen geleerd. Bovendien heeft men er – bij vergissing of om van het gedoe af te zijn – mij de artsenbul uitgereikt. De stad is veranderd. Gelukkig zijn de grachten gespaard, maar het academische ziekenhuis is weggevaagd. En boven op die mooie schouwburg hebben ze een puist gezet.

Wat onwennig schuifelen we door de Nobelstraat; ook niet meer wat hij geweest is. Hier hebben we samen heel wat stapjes gezet. Ik weet ineens weer dat bij zo'n gelegenheid mijn schoen lekte, en dat het maandgeld voor de zoveelste keer tekortschoot. Gelukkig kon je in de Mensa voor vijftig cent eten; vleesloos, maar het hielp je er doorheen. Nu lopen we als gezeten burgers, weldoorvoed en stemmig gekleed, langs die herinneringen. Banksaldo en positie kunnen een licht heimwee niet verhinderen; en een onmiskenbare jaloezie op de jongelui die terrasjes bevolken, of zich op krakende fietsen naar een al of niet wetenschappelijk doel begeven.

Op het Janskerkhof zit Willibrord onverstoort te paard; hoogstens wat groener dan voorheen. Toen wij groen waren was hij grijs; nu is het omgekeerd. Hoe lang zou het geleden zijn dat we hem de mijter van Sint Nicolaas op hebben gezet? Een studentikoos grapje dat een onvoorstelbare heisa met de autoriteiten veroorzaakte. Die waren, ver vóór de Maagdenhuis-bezetting volstrekt niets gewend. En wij,

wat waren we achteraf gezien verschrikkelijk braaf!

Zo'n promotie is altijd de moeite waard. Niet dat ik iets van de discussies begrepen heb, maar je ziet weer eens oude bekenden. Daar zit Bart bijvoorbeeld. Wat heeft dié een ouwe kop gekregen! Zou hij nog getrouwd zijn met dat blonde verpleegstertje? Destijds waren ze onafscheidelijk. Naast ons zit een stroeve, naar kamfer geurende heer. Hij heeft een exemplaar van het proefschrift voor zich en blaadt ijverig mee, zoals ware muziekliefhebbers doen bij de Mattheus Passion. Als één van de opponenten fijntjes opmerkt dat op pagina zeven, derde alinea, Herz met tz geschreven moet worden, schudt mijn buurman ontgoocheld het hoofd. Een gepensioneerd onderwijzer, denk ik. De ouders van de geachte promovendus glimmen van trots. Ze hebben dan ook genoeg betaald voor deze voorstelling. De jongeman zelf glimt minstens even erg, maar dat is door de transpiratie. Arme ziel, of het er nu nog op aankomt. Het zou een wonder zijn als de doctorstitel hem ontging! Het 'Hora est' valt niettemin ongelukkig, juist als de promovendus zich schrap zet om een bijzonder louche opmerking te ontzenuwen. Zijn verweer gaat uit als een nachtkaaars. Als we overeind komen voor de receptie frommelt de man naast ons het proefschrift grimmig tot een rolletje. Straks zal hij er de jonge doctor eens flink mee om de oren slaan!

Een bezoek aan ons oude eethuisje bekroont de dag. Hier aten we samen als er iets te vieren viel; én de middelen het

toelieten. Het pand blijkt ingrijpend verbouwd te zijn; evenals de prijzen. Maar de kok is nog altijd een kunstenaar. En een vleesloze maaltijd hoeft nu niet meer.

Een praktkant in de verloskunde was indertijd zo gewiekst bij het kaartspel dat hij van de winst hier elke dag kon eten. Toen zijn stage erop zat had hij de complete spijlslijst afgewerkt, op de goulash na. Hij hield niet van goulash.

Ik vertel het verhaal nog eens, maar ze kende het al. Er is weinig dat je na zoveel jaar niet van elkaar weet. Bij de koffie wordt ze trouwens onrustig. 'Het wordt tijd', zegt ze. 'Je zou om elf uur de dienst overnemen!' Gut ja, het is tijd. Hora est. Maar wat een tijd was dat, toen in Utrecht!

J.C. Brakelé

Universiteitsdag 29 maart 2003

Onder het motto 'terug naar je studiestad' zijn afgestudeerden van alle tijden van harte uitgenodigd om deel te nemen aan de Utrechtse Universiteitsdag! 's Ochtends reflecteert professor Hans Achterhuis over de morele autoriteit in de postmoderne samenleving. Aansluitend leidt Pieter Broertjes, hoofdredacteur van de Volkskrant, een paneldiscussie over dit onderwerp. 's Middags bieden faculteiten een zeer gevarieerd programma over ontwikkelingen op hun vakgebied. Pas afgestudeerden kunnen, na het succes van vorig jaar, wederom deelnemen aan workshops als timemanagement, het sollicitatiegesprek en onderhandelen.

Hans Achterhuis spreekt over de zoektocht naar morele autoriteit in de postmoderne samenleving

Onder leiding van Pieter Broertjes (De Volkskrant) debatteren onder andere Willemien Otten (Universiteit Utrecht) en Feike Sybesma (DSM) over morele autoriteit.

Ochtend

U-dag lezing: professor Hans Achterhuis over 'morele autoriteit'

Jaarlijks organiseren de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds de Universiteitsdag. Op 29 maart a.s. zijn alle afgestudeerden welkom op het algemene ochtendprogramma, waar prof.dr. Hans Achterhuis een uiteenzetting geeft over een actueel thema, namelijk 'de vraag naar de morele autoriteit in de postmoderne samenleving'. Hij zal daarbij vooral ingaan op het feit dat noch de wetenschap, noch het bedrijfsleven, noch de cultuur, noch de politiek op dit moment de status en het gezag hebben om de positie van een alomvattende morele autoriteit te kunnen opeisen. Hij zal in zijn bijdrage tevens ingaan op de vraag hoe de universiteiten hun verantwoordelijkheid in deze vorm kunnen geven.

Meer informatie over de spreker en een toelichting op het onderwerp vindt u in deze illustratie op pagina 6 en 7.

Panel

Aansluitend volgt onder leiding van drs. P. Broertjes (hoofdredacteur Volkskrant, alumnus) een paneldiscussie over dit onderwerp met vertegenwoordigers uit de sectoren politiek, wetenschap, cultuur en bedrijfsleven. Panelleden zijn onder andere mw. prof.dr. W. Otten (sector wetenschap, decaan Godgeleerdheid Universiteit Utrecht) en drs. F. Sybesma (sector samenleving, lid Raad van Bestuur DSM, alumnus).

Middag

Facultaire programma's, rondleiding binnenstad en workshops voor pas afgestudeerden

's Middags kunt u het programma van een faculteit bezoeken. U kunt kiezen voor het programma van de faculteit waar u bent afgestudeerd of van een andere faculteit als dat programma u meer aanspreekt. U kunt ook deelnemen aan een rondleiding in het Universiteitsmuseum en het gerestaureerde Academiegebouw. Pas afgestudeerden kunnen zich inschrijven voor een workshop over loopbaanadvies, onderhandelen, time-management of communicatie-vaardigheden. De meeste programma's eindigen met een borrel. Kijkt u voor informatie over de middagprogramma's op pagina's 18 en 19. Op de antwoordkaart in deze illustratie kunt u aangeven bij welke programma-onderdelen u aanwezig wilt zijn.

Programma

- 10.00 uur:** Ontvangst met koffie/thee
- 10.25 uur:** Welkomstwoord door prof.dr. J.F.G. Vliegthart, voorzitter van het bestuur Universiteitsfonds
- 10.30 uur:** Korte introductie door prof.dr. W.H. Gispen, rector magnificus
- 10.40 uur:** Prof.dr. Hans Achterhuis: 'De zoektocht naar morele autoriteit in de postmoderne samenleving'
- 11.10 uur:** Verfrissingspauze
- 11.30 uur:** Start paneldiscussie onder leiding van drs. P. Broertjes
- 12.30 uur:** Lunch
- 13.30 uur / 14.00 uur / 14.30 uur:** Start middagprogramma's

Locaties

- Ochtend:** Educatorium, Leuvenlaan 19 (De Uithof)
- Lunch:** Educatorium, Leuvenlaan 19 (De Uithof)
- Middag:** Verschillende locaties in binnenstad en op De Uithof

Vervoer

Wij adviseren u om met het openbaar vervoer naar Utrecht te komen. Als u met eigen vervoer komt, kunt u de auto op de Uithof parkeren. Tussen De Uithof en de binnenstad kunt u gebruikmaken van het openbaar vervoer.

Praktische informatie

U kunt zich aanmelden voor het ochtend- en middagprogramma door de antwoordkaart in illustratie in te vullen. Of via internet: www.alumni.uu.nl. Op deze website ziet u tevens wie zich verder hebben aangemeld voor de Universiteitsdag. Voor sommige programma's geldt een maximum aantal deelnemers, dus stuur de bon tijdig in! De kosten voor deelname aan het ochtendprogramma, inclusief lunch, bedragen 10 euro. Aanmelding voor de lunch op de dag zelf is niet mogelijk. Vrijwel alle middagprogramma's zijn gratis. De programma's van Nederlands, Geschiedenis en Wijsbegeerte vragen een bijdrage voor niet-leden. voor de rondleiding in het Universiteitsmuseum en Academiegebouw vragen wij een bijdrage van 6 euro. Vergeet u niet de eenmalige machtiging in te vullen en te ondertekenen? U kunt zich tot uiterlijk 15 maart aanmelden. Na aanmelding ontvangt u nadere informatie over tijdstip, locatie en route.

Nog vragen? Bel het Communicatie Service Centrum van de Universiteit Utrecht, (030) 253 3550, of kijk op internet: www.alumni.uu.nl bij 'aanmelden'. Tijdens de Universiteitsdag is er een informatiepunt gevestigd in het Educatorium, Leuvenlaan 19 (Uithof).

Workshops voor pas afgestudeerden

Ben je nog niet zolang geleden afgestudeerd en ben je nu bezig met je eerste of je tweede baan? Kom dan naar het speciale middagprogramma voor pas afgestudeerden op de Universiteitsdag! De Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds organiseren workshops waarbij je kennis en vaardigheden kunt opdoen waar je zowel professioneel als persoonlijk je voordeel mee kunt doen. De workshops worden gegeven door professionals. Het gaat om de volgende workshops:

Loopbaanoriëntatie

Verken je wensen en je mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Met behulp van testen en vragenlijsten breng je in kaart waar je interesses liggen, wat je capaciteiten zijn en welke loopbaanwaarden een rol spelen. Je onderzoekt welke functies of branches voor jou interessant zijn en waar je daarover informatie kunt vinden. Er wordt ook aandacht besteed aan hindernissen die je tegenkomt. Je sluit af met het opstellen van een persoonlijk actieplan, waarin de stappen staan die je zet om op een effectieve manier de arbeidsmarkt te benaderen.

Docent: Jacky Limvers
Max. aantal deelnemers: 10

Netwerken

In je loopbaan is het van belang op de hoogte te blijven van ontwikkelingen binnen en buiten je eigen organisatie. Informatie van insiders is daarbij van grote waarde. In de training netwerken leer je effectief gebruikmaken van contacten met bekenden en onbekenden om je te oriënteren op de arbeidsmarkt. Je inventariseert van welke groepen je deel uitmaakt en van welke (nog) niet. Je oefent in het telefonisch benaderen van mensen en het voeren van netwerkgesprekken. Door deze training leer je eventuele schroom af te werpen en je contactuele vaardigheden te verbeteren.

Docent: Jeanette van Rees
Max. aantal deelnemers: 12

Timemanagement

Word je leven gekenmerkt door urgentie en haast? Heb je het gevoel te worden geleeft door je werk? Wordt de stress van je werk in je persoonlijk en professioneel functioneren merkbaar? Een oplossing ligt in efficiënt en effectief omgaan met je werk: de dingen goed doen en de goede dingen doen.

Docent: Jos Koeckhoven
Max. aantal deelnemers: 15

Communicatieve vaardigheden Loopbaanoriëntatie

Hoe kom ik overtuigend over? Communiceren doen we de hele dag door. Maar worden we wel altijd goed begrepen? En waarom zijn anderen vaak zo succesvol in

het behalen van hun doelen? Deze workshop gaat over onze manier van communiceren en onze innerlijke overtuigingen. Vaak zijn we ons niet bewust van de kwaliteiten die in onszelf verborgen liggen. Tijdens deze sessie gaan we de mogelijkheden voor nu en de toekomst vaststellen.

Docent: Jos van Langen
Max. aantal deelnemers: 12

Onderhandelen

Een serie van praktische oefeningen om de voornaamste kenmerken van een goed onderhandelaar te leren kennen én toe te passen. Hoe stel je je op aan het begin van een onderhandelingsstraject, op welke manier kun je de ander beïnvloeden en overtuigen en hoe sluit je de onderhandeling af? Vragen waarop we door een groot aantal korte, praktische oefeningen het antwoord zullen vinden.

Docent: Eduard Stomp
Max. aantal deelnemers: 15

Kernreflectie

Er is toenemende aandacht voor het belang van 'flow' in werk en leren: het verschijnsel waarbij je je als een vis in het water voelt, afgestemd bent op wat nodig is en effectief handelt. Flow heeft veel te maken met het in contact zijn met wat jou motiveert of bezielt en met het (bewust) gebruiken van je kernkwaliteiten, ook in situaties waarin dat ogenschijnlijk lastig lijkt. In de workshop besteden we aandacht aan de vraag hoe je flow kunt stimuleren, bij jezelf en anderen (middels kernreflectie).

Docenten: Fred Korthagen en Angelo Vasalos
Max. aantal deelnemers: 16

Sollicitatiegesprek

Dit is een praktische training voor iedereen die beter wil solliciteren. Je oefent het voeren van een sollicitatiegesprek. Je leert waar de werkgever op let. Je doet een opdracht waarbij je eigen sterke en zwakke kanten naar voren komen. Veelvoorkomende (lastige) vragen worden op je afgevuurd. De gesprekken nemen we op met een videocamera, zodat je later kunt zien hoe je overkomt. De opnamen worden bekeken en nabesproken. Aan de hand van de opnamen krijg je tips en suggesties voor verbetering van je presentatie.

Docent: Dorinne Raaimakers
Max. aantal deelnemers: 10

Iedere pas afgestudeerde (2001, 2002, 2003) kan zich aanmelden voor deze middag. Er is slechts een beperkt aantal plaatsen per workshop, dus meld je snel aan met behulp van de antwoorden in Illuster of via www.alumni.uu.nl! Je kunt deelnemen aan één workshop en krijgt vooraf bericht of je geplaatst bent in de workshop van je keuze. **De workshops zijn gratis!** Wanneer je je hebt opgegeven, wordt er een plaats voor je gereserveerd en gaan we ervan uit dat je komt. Als je niet komt en je hebt je niet uiterlijk drie dagen van tevoren afgemeld, zien wij ons genoodzaakt 10 euro in rekening te brengen.

Aanvang: 13.30 uur, zorg dat je op tijd aanwezig bent!
Locatie: Educatorium, Leuvenlaan 19 (Uithof)
Contactpersoon: Jacomijn Timmermans, (030) 253 58 97, j.timmermans@ufonds.uu.nl

ALUMNICONTACTPERSONEN

Contactpersonen faculteiten Utrechts universiteitsfonds/

Alumnibureau
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 80 25, E-mail: ufonds@ufonds.uu.nl

Aardwetenschappen
Budapestlaan 4, 3584 CA Utrecht
(030) 253 50 50, E-mail: n.meijer@geo.uu.nl

Biologie
Postbus 80088, 3508 TB Utrecht
(030) 253 22 76, E-mail: c.m.jansen@bio.uu.nl

Diergeneeskunde
Postbus 80163, 3508 TD Utrecht
(030) 253 48 36, E-mail: m.broekhoven@vet.uu.nl

Farmaceutische Wetenschappen
Postbus 80082, 3508 TB Utrecht
(030) 253 73 13, E-mail: d.a.ondaatje@pharm.uu.nl

Geneeskunde
Postbus 80030, 3508 TA Utrecht
(030) 253 88 88, E-mail: t.m.v.fakkeldij@med.uu.nl

Godgeleerdheid
Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 253 18 53, E-mail: mswarte@theo.uu.nl

Letteren
Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht
(030) 253 97 56, E-mail: a.poorterman@let.uu.nl

Natuur- en Sterrenkunde
Postbus 80195, 3508 TI Utrecht
(030) 253 32 84, E-mail: th.m.seuren@phys.uu.nl

Rechtsgeleerdheid
Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht
(030) 253 70 18, E-mail: d.puyman@law.uu.nl

Ruimtelijke Wetenschappen
Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 253 20 44, E-mail: r.vanginneken@geog.uu.nl

Scheikunde
Padualaan 8, 3584 CH Utrecht
(030) 253 37 93, E-mail: m.vandergarde@chem.uu.nl

Sociale Wetenschappen
Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht
(030) 253 47 00, E-mail: m.splinter@fss.uu.nl

Wijsbegeerte
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 18 31, E-mail: e.kas@phil.uu.nl

Wiskunde en Informatica
Budapestlaan 6, 3584 CD Utrecht
(030) 253 15 15, E-mail: esser@math.uu.nl

IVLOS
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 44 94, E-mail: m.vanrijswijk@ivlos.uu.nl

Contactpersonen nationaal

Regio Amsterdam, Ruud de Ruiter,
E-mail: amsterdam@alumni.uu.nl

Regio Arnhem, Joop van de Vate,
E-mail: arnhem@alumni.uu.nl

Regio Den Haag, Frans Driedonks,
E-mail: denhaag@alumni.uu.nl

Regio Maastricht, nog onbekend
E-mail: maastricht@alumni.uu.nl

Regio Rotterdam, nog onbekend
E-mail: rotterdam@alumni.uu.nl

Regio Tilburg, Kees Ampt,
E-mail: tilburg@alumni.uu.nl

Regio Zwolle, Ieke Rozendaal,
E-mail: zwolle@alumni.uu.nl

Regio Utrecht, Bob Zaalberg,
E-mail: utrecht@alumni.uu.nl

Contactpersonen internationaal

Verenigde Staten, Irma Jansen, New York,
E-mail: irma.jansen@hotmail.com

Zuid-Afrika, Pieta van Beek, Hanna Botha,
Jacques van der Elst
E-mail: southafrica@alumni.uu.nl

Indonesië, Theo Tuwankotta,
E-mail: indonesia@alumni.uu.nl

Thailand, E-mail: ufonds@ufonds.uu.nl

Spanje, Germaine Custers,
E-mail: germainecusters@hotmail.com

Engeland, E-mail: ufonds@ufonds.uu.nl

Frankrijk, E-mail: ufonds@ufonds.uu.nl

Universiteitsdag 29 maart 2003

Middagprogramma's

Een rondleiding langs afweermechanismen van planten. Lezingen over beeldvormende technieken in de hedendaagse geneeskunde. Een debat over het wetenschappelijke kader van de musical. Of de visie van een chemicus op gezonde voeding. Zomaar een greep uit de middagprogramma's die de faculteiten voor u samenstellen. Soms alleen bedoeld voor de eigen alumni, soms ook toegankelijk voor andere belangstellenden. Maak uw keuze en vul de antwoordkaart in.

Aardwetenschappen

De aarde is nooit af

De aarde draait rond als nooit tevoren. Op het gebied van onderwijs en onderzoek vinden nieuwe ontwikkelingen plaats. Na een bezoek aan het middagprogramma van de faculteit Aardwetenschappen bent u weer helemaal bij. Prof.dr. Rob van der Hilst bespreekt in zijn lezing de beeldvorming van de diepe aarde met seismische golven. Dr. Manfred van Bergen laat zijn licht schijnen op lekkende kratermeren en de onvermoede gevaren voor het milieu in Indonesië en Costa Rica. Dr. Hans de Bresser geeft een presentatie in het Hoge Druk en Temperatuur (HPT) laboratorium. Met de deelnemers wordt vastgesteld wat belangrijke vragen over het deformatiegedrag van aardse materialen zijn en hoe nieuwe apparatuur voor schuif-deformatie, infrarood spectroscopie en elektrische geleidbaarheidsmeting een bijdrage kan leveren aan het beantwoorden van deze vragen. Verder geeft Quintijn Clevis (promovendus) voorbeelden van 2D en 3D modellering van sedimentaire bekken als functie van bodemdaling, zeespiegelbewegingen en klimaatvariabiliteit. Aansluitend is er een borrel. Toegang is gratis.

Aanvang: 13.30 uur

Locatie: Budapestlaan 4

Contactpersoon: Nicoline Meijer, (030) 253 5116, n.meijer@geo.uu.nl. Zie ook de homepage van de faculteit: www.geo.uu.nl en klik op 'faculteit'.

Biologie en Scheikunde

De faculteiten Biologie en Scheikunde bieden dit jaar een gezamenlijk programma. U kunt kiezen uit twee activiteiten. Kruis op de antwoordkaart duidelijk aan naar welke van de twee activiteiten uw voorkeur uitgaat.

Biologen en chemici: de smaakmakers van de moderne voeding

Met chemisch en biologisch vernuft wordt eten lekkerder, langer houdbaar en gezonder gemaakt. Drie sprekers maken ieder vanuit hun vakgebied duidelijk hoe hun (fundamentele) wetenschappelijke onderzoek terug te vinden is op ons bord.

Maarten Egmond, alumnus van de faculteit Scheikunde, was jarenlang onderzoeker bij Unilever en deeltijdhoogleraar Toegepaste Enzymologie in Utrecht. Sinds 1 augustus is hij voltijds hoogleraar. Egmond bestudeert onder meer de opname van vetachtige stoffen in het maag-darmkanaal. Wat betekent dit onderzoek voor gezonde voeding? Sief Smeeckens, alumnus van de faculteit Biologie, is hoogleraar Moleculaire Plantenfysiologie. Zijn onderzoeksgroep heeft door genetische modificatie een suikerbiet ontwikkeld die de caloriearme natuurlijke suiker fructaan produceert in plaats van sacharose. Kees de Kruijff, alumnus van de faculteit Scheikunde, is hoofd van het Department of Product Technology van NIZO food research en deeltijdhoogleraar toegepaste Fysische en Colloidchemie in Utrecht. De Kruif bestudeert hoe we voedingsmiddelen met de gewenste textuur en houdbaarheid kunnen maken. Na afloop is er een borrel in het Wentgebouw. Toegang is gratis.

Locatie: Wentgebouw

De biologie en chemie van afweermechanismen van planten

Planten kunnen niet wegllopen voor hun belagers en hebben daarom ter verdediging een reeks afweermechanismen ontwikkeld. De afweerreacties beperken de indringer in zijn groei en houden de schade voor de plant op een aanvaardbaar niveau. Welk afweermechanisme geactiveerd wordt,

hangt af van het type belager: vraatzuchtige insecten of infecties door virussen, bacteriën of schimmels.

In de rotstuijn en de tropische kassen van de Botanische Tuin Fort Hoofddijk op de Uithof krijgt u een rondleiding waarin de afweermechanismen van planten centraal staan. De rotstuijn is met ruim 1.600 planten één van de grootste in Europa!

Voor de rondleidingen geldt een maximum aantal van zestig deelnemers. Na afloop is er een borrel in het Wentgebouw. Toegang is gratis.

Aanvang: ontvangst vanaf 13.30 uur, lezing en rondleiding 14.00 uur

Locatie: Botanische Tuin

Contactpersonen: Carmen Jansen, (030) 253 99 89, c.m.jansen@bio.uu.nl en Monica van der Garde, (030) 253 27 93, m.vandergarde@chem.uu.nl

Duits

Oprichting alumnivereniging

Het belooft een historische middag voor de Germanisten van Utrecht te worden, want de alumnivereniging AUGe wordt opgericht. De oprichtingsvergadering vindt plaats onder voorzitterschap van Reggy de Groot. Ook presenteert prof. dr. Ton Naaijkens de vernieuwde inrichting van de opleiding in het bachelor-masterstelsel. De middag wordt muzikaal opgeluisterd door twee studentes van het majorprogramma Duitse taal en cultuur. Linda Biro en Margit Bleumink spelen op vleugel en piano enkele klassieke werken. Tot slot is er tijdens de borrel die u wordt aangeboden ruim gelegenheid voor informeel contact. Toegang is gratis.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: Drift 21, zaal 1.05

Contactpersoon: dr. Ewout van der Knaap, (030) 253 61 75, ewout.vanderknaap@let.uu.nl

Geneeskunde

Medische beeldvorming voor diagnostiek en therapie

Het Instituut voor Beeldwetenschappen verzorgt het middagprogramma van de faculteit Geneeskunde. Dit instituut doet wetenschappelijk onderzoek binnen het vakgebied van de medische beeldvorming en beeldverwerking. Geavanceerde apparatuur staat zowel ter beschikking voor de diagnostiek van ziekteprocessen als voor het plannen, geleiden en evalueren van behandelingen. Deze ontwikkelingen maken zogenaamde 'minimaal invasieve diagnostiek en therapie' mogelijk, wat betekent dat met zo min mogelijk schade aan het lichaam wordt bepaald wat er aan de hand is en wordt ingegrepen.

In een serie lezingen krijgt u een indruk van de belangrijke rol die dit soort beeldvormende technieken in de hedendaagse geneeskunde spelen. Zo wordt de betekenis van moderne beeldvorming voor de radiologische praktijk in het ziekenhuis behandeld. Verder wordt een aantal toepassingen van beeldgeleide (robot)chirurgie besproken en is er aandacht voor het vakgebied beeldverwerking dat hierbij een belangrijke rol speelt. Ook komt beeldvorming voor de planning van radiotherapie (bestraling) van tumoren aan de orde. Ter afsluiting vindt een borrel plaats. Toegang is gratis.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: UMC Utrecht,

Blauwe collegezaal

Contactpersoon: Trea Fakkeldij,

(030) 253 62 40,

t.m.v.fakkeldij@med.uu.nl

Reünie Medische Biologie

Pheph, de alumnivereniging van medisch biologen/biomedisch wetenschappers organiseert op de Universiteitsdag een reünie. De reünie is toegankelijk voor alle oud medisch biologen/BMW-ers en

bestaat uit een actieve en leerzame middag gevolgd door een borrel en diner. Pheph-leden ontvangen het definitieve programma binnenkort via e-mail. Niet Pheph-leden kunnen voor het programma en inschrijving contact opnemen met pheph@dds.nl of Pheph, Postbus 476, 3500 AL Utrecht.

Geschiedenis

Geschiedenis van de universiteit en wetenschap

Alumnivereniging VIGU en het Instituut voor Geschiedenis nodigen de leden van de VIGU en alle andere belangstellenden van harte uit bij een drietal lezingen. Het thema van de middag is de 'universiteitsgeschiedenis'. Nadruk ligt op de geschiedenis van de maatschappelijke betekenis van wetenschap en universiteit en hoe het beeld hiervan in de loop van de decennia is gewijzigd. Ook komen de ontwikkelingen in de historiografie aan de orde.

Sprekers zijn dr. Hervé Jamin (beleidsmedewerker Universiteit Utrecht, schrijver van o.a. het universitaire lustrumboek *Kennis als opdracht*), dr. Bert Theunissen (faculteit Natuur- en Sterrenkunde, Instituut voor Geschiedenis en Grondslagen van de Wetkunde en de Natuurwetenschappen Universiteit Utrecht) en dr. Ed Jonker. Ed Jonker is verbonden aan het Instituut Geschiedenis als senior docent onderzoeker. De middag wordt besloten met een VIGU-ledenvergadering. Alle bezoekers zijn welkom op de aansluitende borrel. Voor leden van de VIGU is deelname aan het middagprogramma gratis, van niet-leden wordt aan de zaal een bijdrage van 7,50 euro gevraagd.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: Drift 21

Contactpersoon: Annelies van den Hurk, secretariaat Instituut Geschiedenis, (030) 253 61 53, Annelies.vandenhurk@let.uu.nl

Godgeleerdheid

Normen en waarden: tussen debat en debacle

Het is een populair adagium – maar daarom niet minder een misverstand – dat geloof en bijbel eenduidige handvatten bieden voor onze normen en waarden. Hoge kerkelijke functionarissen deelden met Kerstmis in een Utrechts winkelcentrum normen en waarden uit, op handzaam briefkaartformaat. In het theologische facultaire programma van de Universiteitsdag vervolgen we de zoektocht naar de morele autoriteit en recht van spreken in de moderne samenleving. Gerrit Jan van der Kolm, vele jaren theoloog en fabrieksarbeider, nog altijd woonachtig in wat ooit de volksbuurt Oud Krispijn (Dordrecht) was, is de aangewezen persoon om de zoektocht naar morele autoriteit te bezien van onderaan de maatschappelijke ladder. Henk Tieleman (faculteit Theologie), kijkt naar het debat over normen en waarden vanuit de structurele ontwikkelingen in de moderne samenleving. Twee opstapjes voor het debat, want waar het vanmiddag echt om gaat is de gedachtewisseling met eenieder die daaraan deel wil nemen. Toegang is gratis.

Aanvang: 13.30 uur koffielthee. Lezing begint om 14.00 uur, borrel om 16.00 uur

Locatie: Educatorium, Alpha-zaal
Contactpersoon: Maaïke Swarte, (030) 253 18 53, Mswarte@theo.uu.nl

Italiaans

Documentairemakers over Italië

Het middagprogramma van de opleiding Italiaans draait om het werk van twee documentairemakers, Annemarie van Zweeden, alumna van de opleiding Italiaans in Utrecht, en Anna Buchetti, een Italiaanse die al jaren in Nederland woont en programma's maakt voor onder meer de VPRO en de Humanistische Omroep.

Buchetti vertoont haar recente documentaire over het Italië van Silvio Berlusconi, 'Het filter van Berlusconi' (september 2002). Annemarie van Zweeden laat delen zien uit programma's die ze voor de IKON maakte en waarmee ze diverse prijzen in de wacht sleepte. Beiden gaan met elkaar en het publiek in debat over de rol van televisie, documentaires en van de media in Italië en Nederland. Aan het einde van de middag wordt een 'rinfrresco' geserveerd. Toegang is gratis.

Aanvang: 14.30 uur

Locatie: Drift 21, zaal 0.32

Contactpersoon: Monica Jansen, (030) 253 64 68, monica.jansen@let.uu.nl

Nederlands

Blijven de Nederlandse klassieken leesbaar?

Hoe leesbaar zijn de Nederlandse klassieken? In de afgelopen jaren zijn er verschillende nieuwe editie-reeksen tot stand gekomen met belangrijke teksten uit de Nederlandse literatuurgeschiedenis, zoals de Deltareeks, Tekst in Context en de Alfareeks. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de reeksen, voor wie worden zij gemaakt en bereiken zij hun doelgroep? Welke ontdekkingen zijn er gedaan bij het onderzoek waar de boeken op gebaseerd zijn? Een aantal sprekers, onder wie leden van de beroepsgroepen die deze boeken maken en/of gebruiken (bijvoorbeeld leraren, uitgevers en docenten van het Onderwijsinstituut Nederlandse Taal en Cultuur) laten hun licht over deze vragen schijnen.

Het middagprogramma wordt afgesloten met een korte ledenvergadering van de vereniging Nedwerk en een borrel. Nadere gegevens over het programma volgen per post en via de website www2.let.uu.nl/solis/nederlands/alumni/alumni.htm Toegang is gratis voor leden van de alumnivereniging Nedwerk, van niet-leden wordt aan de zaal een bijdrage van 5 euro gevraagd.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: binnenstad (nadere informatie over de locatie ontvangt u in de bevestigingsbrief)

Contactpersoon: Corry Dijkstra, (030) 253 80 00, corry.dijkstra@let.uu.nl. Zie ook www.let.uu.nl/solis/nederlands/alumni/alumni

Rechtsgeleerdheid

Juridisch debat

Programma:

14.00 uur Ontvangst met koffie en thee

14.15 uur Presentatie / Inleiding

14.45 uur Juridisch debat

16.00 uur Borrel

Inleiding en debat

Een panel van deskundigen zal in debat gaan met elkaar en met u over een actueel juridisch onderwerp. In de brief in de komende

weken bij u in de bus valt, vindt u meer informatie over het onderwerp en de sprekers.

Borrel

De afsluitende borrel is uiteraard gezellig, maar ook informatief. Vertegenwoordigers van de Juridische Studenten Vereniging te Utrecht, docenten en studenten van verschillende opleidingen zijn aanwezig om met u van gedachten te wisselen over de faculteit en de rechtenstudie van vandaag. Ook zullen onder andere het Juridisch PAO en de Wetenschapswinkel Rechten zich presenteren. Toegang is gratis.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: Academiegebouw, Domplein 10, Senaatzaal

Contactpersoon: Dionne Puyman; (030) 253 79 59, d.puyman@law.uu.nl

Scheikunde

zie Biologie

Sociale wetenschappen

Opmerkelijke studies

In het afgelopen jaar zijn bij de faculteit Sociale Wetenschappen verrassende projecten van start gegaan dankzij speciale subsidies. Twee studies worden tijdens het middagprogramma toegelicht. Dr. Marianne Junger bespreekt de studie naar antisociaal gedrag bij kinderen. Eerder onderzoek naar criminaliteit onder adolescenten wijst erop dat criminaliteit in een breed cluster van problemen voorkomt.

Het huidige onderzoek richt zich op twee onderbelichte thema's in de studie van antisociaal gedrag: het ontstaan van fysieke agressie als de voorloper van antisociaal gedrag bij kinderen in de voor-schoolse leeftijdsperiode en de gezondheidsconsequenties van fysiek agressie en antisociaal gedrag.

Dr.ing. Jan Houtveen geeft aan hoe de nieuwe rol van fysiologische maten bij stressgerelateerde lichamelijke klachten wordt onderzocht. Het komt vaak voor dat een arts niets lichamelijks kan vinden terwijl iemand toch lichamelijke klachten heeft. Ondanks een duidelijke samenhang tussen stress en angst, verklaren stressreacties (zoals hyperventilatie) de klachten niet of

in geringe mate. Ze kunnen wel aanvullende informatie verschaffen over de emotionele (stress)toestand.

Aanvang: 14.30 uur

Locatie: nadere informatie over de locatie ontvangt u in de bevestigingsbrief.

Contactpersoon: Maria Splinter; (030) 253 67 18, M.Splinter@fss.uu.nl

Theater-, film- en televisiewetenschap

Debat: de musical in een wetenschappelijk kader

Hoe kunnen we de musical, één van de succesvolste podiumkunsten van dit moment, in een wetenschappelijk kader plaatsen? Prominente musicalkenners en wetenschappers ontmoeten elkaar in een hartstochtelijk gesprek en vragen zich niet alleen af welke eisen de musicalvorm aan zijn schrijvers en uitvoerenden stelt maar ook hoe de wetenschapper dit fenomeen zou moeten benaderen.

We sluiten af met een ware musical act van en door alumni en docenten! Na afloop tijd om uitgebreid te borrelen en contacten te verstevigen en/of vernieuwen. Toegang is gratis.

Aanvang: inloop vanaf 13.30 uur, aanvang programma 14.00 uur.

Locatie: Universiteitstheater Studio-T, Kromme Nieuwe Gracht 20
Contactpersoon: Clara Pafort-Overduin, (030) 253 63 39, clara.pafort-overduin@let.uu.nl

Wijsbegeerte

Filosofen van net-afgestudeerd tot hoogleraar

Drie filosofen van de faculteit Wijsbegeerte komen in het middagprogramma aan het woord: professor Marcus Düwell, nieuwe hoogleraar Ethiek, gaat van start met de lezing 'Normen en waarden? Over de mogelijkheid van ethische reflectie in een complexe maatschappij'. Afsluitend is er gelegenheid tot discussie. Na de theepauze spreekt dr. Erik-Jan Bos over de correspondentie tussen Descartes en Regius en tot slot komt de net-afgestudeerde Niels Nijsingh aan het woord over zijn afstudeerscriptie 'Geheugen: database of verbeelding'.

Na afloop is er een borrel. Deze middag is gratis toegankelijk voor leden van Autarkeia, niet-leden betalen 5 euro. Bij de bevestiging van uw aanmelding zal de

precieze locatie vermeld worden.

Aanvang: 14.00 uur

Locatie: De Uithof

Contactpersoon: Erna Kas, (030) 253 20 97 erna.kas@phil.uu.nl

Lezing alumnivereniging Wijsbegeerte

De alumni-tak van de Utrechtse Studievereniging voor Cognitieve Kunstmatige Intelligentie (USCKI) Incognita verzorgt een middagprogramma op de Universiteitsdag op De Uithof. Bij het ter perse gaan van Illuster waren sprekers en onderwerpen nog niet bekend. Zie voor informatie www.uscki.nl/aluminium

Rondleiding Universiteitsmuseum en Academiegebouw

Op de Universiteitsdag krijgt u de kans om in het Universiteitsmuseum de interessante weetjes en sappige anekdotes te horen over Utrechtse wetenschappers en het universitaire verleden. Onder begeleiding van een professionele gids bezoekt u het museum. Bij mooi weer nemen we de gelegenheid om u de Hortus Botanicus te laten zien. Aansluitend loopt u naar het prachtig gerestaureerde Academiegebouw. Ook hier krijgt u een rondleiding waarbij architectuur en geschiedenis aan bod komen. Een doorlopende diavoorstelling geeft u een indruk van de restauratie van het Academiegebouw. Na afloop wordt u een consumptie aangeboden in het Academiegebouw. Voor dit programma wordt een bijdrage van 6 euro gevraagd.

Aanvang: 14.30 uur, einde 17.00 uur

Locatie: start om 14.30 uur bij het Universiteitsmuseum
Contactpersoon: Frida Petronaci, Communicatie Service Centrum, (030) 253 34 13, f.petronaci@csc.uu.nl

Utrechts Universiteitsfonds

Het Utrechts Universiteitsfonds is de organisatie van begunstigers die tot doel heeft bij te dragen aan de groei en de bloei van de Universiteit Utrecht. Dat doet het U-fonds onder meer door:

- versterken van de band tussen alumni (oud-studenten) en universiteit, en alumni onderling
- bureau voor alumnicontacten en -faciliteiten
- vestigen van bijzondere leerstoelen
- subsidiëren van activiteiten door studenten voor studenten
- verstrekken van beurzen en prijzen
- sociale zorg voor studenten

Regionale netwerken van Utrechtse alumni

Vanaf 15 november zijn in de regio alumni bezig met de organisatie van een lokaal netwerk. Per regio overlegt iedere club over het beleid, de interesses en de opzet van de regionale najaarsbijeenkomsten die komende herfst voor het eerst zullen plaatsvinden. Regelmatig ontmoeten de trekkers elkaar tijdens een werkdiner in Utrecht, na de borrel voor alle alumni in het Academiegebouw. Iedere regio heeft een eigen contactpersoon en een eigen email-account.

- **Regio Amsterdam**
contactpersoon: Ruud de Ruiter
email: Amsterdam@alumni.uu.nl
- **Regio Arnhem**
contactpersoon: Joop van de Vate
email: Arnhem@alumni.uu.nl
- **Regio Den Haag**
contactpersoon: Frans Driedonks
email: Den Haag@alumni.uu.nl
- **Regio Maastricht**
contactpersoon: nog onbekend
email: Maastricht@alumni.uu.nl
- **Regio Rotterdam**
contactpersoon: nog onbekend
email: Rotterdam@alumni.uu.nl
- **Regio Tilburg**
contactpersoon: Kees Ampt
email: Tilburg@alumni.uu.nl
- **Regio Zwolle**
Contactpersoon: Ieke Rozendaal
email: Zwolle@alumni.uu.nl
- **Regio Utrecht**
contactpersoon: Bob Zaalberg
email: Utrecht@alumni.uu.nl

De website van de netwerken – te vinden op www.alumni.uu.nl – wordt aangepast aan de nieuwe ontwikkelingen. Er komt een virtueel alumnihuis, waar alle landen en regio's met actieve alumni een eigen kamer hebben. De regio Utrecht heeft daarvoor uitlopend vast een eigen website gemaakt (www.geocities.com/alumni2000UU/alumni).

Noteer in uw agenda

Alumniborrels in het Academiegebouw
Vrijdag 16 mei, vanaf 17.00 uur
Vrijdag 5 september, vanaf 17.00 uur
(Bij voorkeur aanmelden op de website www.alumni.uu.nl 'aanmelden' vanaf 1 maand te voren).

Alumni Meeting New York 10 april 2003

Plaats (o.v.): The Netherland Club
Tijd: donderdag 10 april, 18.00 - 22.00 uur (inclusief borrel en buffet)
Gastheer: drs. J.G.F. Veldhuis, voorzitter College van Bestuur
Spreker: dr. Bart Stapert J.D.
De Utrechtse strafjurist Bart Stapert woonde vanaf 1989 in de Verenigde Staten, waar hij als staflid van The Virginian Coalition on Jails and Prisons en The Southern Center for Human Rights in Atlanta de doodstraf voor ruim zeventig ver-

oordeelden probeerde te vrijdelen. Vorig jaar keerde Stapert terug naar Nederland. Hij ontving in datzelfde jaar een eredoctoraat van de Universiteit Utrecht. Hij is op dit moment wetenschappelijk medewerker bij het Utrechtse Willem Pompe Instituut en lid van het bestuur van Amnesty International.
Contact: Irma Jansen / New York (irma_jansen@hotmail.com), Leneke Visser / Utrecht (l.visser@ufonds.uu.nl)

Noorthey en andere fondsen maken studie mogelijk

Fondsenwerving wordt belangrijker, vooral ten behoeve van studenten. De nieuwe bachelor-master structuur maakt het mogelijk dat studenten gemakkelijker een internationale studieloopbaan kunnen volgen – een van de gewenste consequenties van de stelselherziening – maar voor een grote groep studenten levert dat onoverkomelijke financiële problemen op. De universiteit heeft een ambitieus beurzenprogramma ontwikkeld, dat echter alleen kan slagen wanneer particulieren, fondsen en organisaties hierin willen participeren. Een voorbeeld is het Noorthey Fonds dat wordt beheerd door nazaten van oud-leerlingen van het negentiende-eeuwse Noorthey College. Het fonds heeft een beurs ter beschik-

king gesteld aan twee getalenteerde studentes uit Oost-Europa zodat zij een volledige bacheloropleiding aan het University College Utrecht kunnen volgen.

Voor meer informatie over participatie in het beurzenprogramma kunt u contact opnemen met het Utrechts Universiteitsfonds alumni-bureau.

Bijzondere leerstoelen

- **Politie en rechten van de mens**
Het Utrechts Universiteitsfonds heeft per 1 december 2002 dr. P. van Reenen benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Politie en rechten van de mens' bij de faculteit Rechtsgeleerdheid.
- **Chemie en fysica van nanostructuren**
Het Utrechts Universiteitsfonds heeft per 1 december dr. D.A.M. Vanmaekelbergh benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Chemie en fysica van nanostructuren' bij de faculteit Scheikunde.
- **Biomoleculaire NMR-spectroscopie**
Het Utrechts Universiteitsfonds heeft prof. dr. R. Boelens per 1 september 2002 opnieuw benoemd tot bijzonder hoogleraar 'Biomoleculaire NMR-spectroscopie' bij de faculteit Scheikunde.
- **Milieukunde**
Wegens het bereiken van zijn

emeritaat heeft het Utrechts Universiteitsfonds prof. dr. G.H. Vonkeman eervol ontslag verleend als bijzonder hoogleraar Milieukunde, bij de faculteit Ruimtelijke Wetenschappen.

• Biokatalyse

Aan prof. G.A. Veldink is per 1 januari 2003 eervol ontslag verleend als bijzonder hoogleraar 'Biokatalyse, i.h.b. de organisch-chemische aspecten', bij de faculteit Scheikunde. Professor Veldink is met ingang van genoemde datum benoemd tot voltijds hoogleraar Biomoleculaire Chemie bij de Universiteit.

Wilt u meer weten van het Utrechts Universiteitsfonds of de Ufonds-alumnipas?

Bel of schrijf ons of bezoek onze webpagina's:
Utrechts Universiteitsfonds/
alumnibureau
Bestuursgebouw
Heidelberglaan 8
3584 CS Utrecht
tel.: (030) 253 80 25
fax: (030) 253 80 26
e-mail: ufonds@ufonds.uu.nl
www.ufonds.uu.nl
www.alumni.uu.nl

Algemeen

Zonder waardeoordeel te geven signaleert deze rubriek activiteiten en publicaties die voor Utrechtse alumni interessant zijn. Bijdragen zijn welkom: illustrer.redactie@csc.uu.nl

Lustrum Milieuwetenschappers Beaufort

Op zaterdag 5 april bestaat Beaufort 10 jaar! Beaufort is de afgestudeerdenvereniging van Milieuwetenschappers (voorheen Milieukunde). Dit lustrum wordt in stijl gevierd op Fort Vechten met voor ieder wat wils: een ontdekkingsstocht op het fort, een prikkelende forumdiscussie over een actueel milieuthema, een uitgebreid diner en een feest passend bij deze sfeervolle ambiance. Alle afgestudeerde Milieuwetenschappers (ook niet-Beaufortleden), Milieu-docenten én Stormleden zijn welkom (met partner). Meer informatie: Gitty Korsuize (030-2444644), Beaufort2@hotmail.com, of www.beaufort.geog.uu.nl

Franse taal- en letterkunde

Gezocht: oud-studenten Franse taal- en letterkunde die om wat voor redenen dan ook geen passend werk bij hun studie hebben gevonden en dit betreuren. Pieter Michiels (afstudeerjaar 1999) wil graag ervaringen uitwisselen en de mogelijkheid bekijken om een netwerk op te zetten. Uiteraard zijn ook tips en ervaringen van (oud) studenten Frans die wel passend werk gevonden hebben welkom. Pieter Michiels, telefoon 06-13392196, e-mail pietermichiels@cs.com

Reünisten Vereniging Veritas

Voor reünisten van Veritas staan in het voorjaar de volgende activiteiten op de agenda:

- 8 – 10 januari: *Tref Dies voor Veritasleden en voormalige leden van de Tref Commissie.*
- 31 januari, 21.00 uur: *Jaren '90 borrel*, speciaal voor reünisten aangekomen op Veritas tussen 1990 en 1999
- 28 februari, 17.00 uur: *Oude ballen borrel*, speciaal voor reünisten aangekomen op Veritas voor 1960
- 28 februari, 21.00 uur: *Jaren '60 borrel*, speciaal voor reünisten aangekomen op Veritas tussen 1960 en 1969
- 22 – 23 maart: *Ouderdag*, speciaal voor reünisten met koters die nu Veritijn zijn
- 22 – 23 mei: *Veritas Dies*
- 24 mei: *Reünisten Vereniging Veritas Dies*

Meer informatie op www.veritasreunisten.nl

Juridisch PAO Utrecht

Kort juridisch postacademisch onderwijs

Het Juridisch PAO Utrecht, verbonden aan de faculteit Rechtsgeleerdheid, biedt de mogelijkheid tot professionele na- en bijscholing. De korte juridische cursussen worden verzorgd door docenten van de faculteit Rechtsgeleerdheid in samenwerking met externe, doorgaans in de praktijk werkzame juristen. Voor alumniashouders geldt een aantrekkelijke kortingsregeling. Kijk voor ons voorjaarsprogramma op www.law.uu.nl/pao

Contractonderwijs

Contractonderwijs is de ideale manier om, uit belangstelling of behoefte uw kennis op te frissen, colleges bij te wonen en (eventueel) tentamens af te leggen zonder u als voltijd- of deeltijdstudent in te schrijven.

Voor meer informatie
Juridisch PAO Utrecht,
Janskerkhof 3, 3512 BK, Utrecht
tel.: (030) 253 70 22 / 70 32
fax.: (030) 253 84 10
e-mail: jpao@law.uu.nl
www.law.uu.nl/pao

Tournette brengt 50 jaar USKO tesaam.

Volgend voorjaar zal het R-USKO, de reünisten vereniging van het Utrechts Studenten Koor en Orkest, voor het eerst sinds haar oprichting (in oktober 2000) haar veilige bakermat van vergaderingen, notulen en nieuwsbrieven verlaten, en de wijde wereld intrekken. Al meer dan 120 oud-usko-leden hebben zich de afgelopen tijd ingeschreven voor een tamelijk grootschalig experiment: een vierdaags Hemelvaart concertreisje naar een mooi oud kasteel in Frankrijk (van donderdagochtend 29 mei tot zondagavond 1 juni 2003), waarbij Bach's Hohe Messe zal worden uitgevoerd. Hoe deze reünie precies zal uitpakken weet natuurlijk niemand, want iets dergelijks is nog nooit ondernomen. Naast prachtige muziek, lekker eten, en verjongende lentelucht zal de reis in elk geval ook zeker veel gezelligheid bieden. Qua leeftijd is de groep – voor een reünisten vereniging althans – nog tamelijk homogeen: nauwelijks een halve eeuw zit er tussen de vroegste deelnemers – zij werd USKO-lid in 1945 – en de laatste, uit 2000. (Ter vergelijking: de Hohe Messe stamt uit 1749). Verdere informatie kunt u vinden op www.usko.nl/rusko.htm.

NB: Indien u, hoewel oud-usko-lid, nog van niets weet, dan bent u waarschijnlijk geen lid van het R-USKO. Evenzogoed bent u natuurlijk toch van harte welkom op deze tournee (waarbij u dan wel 10 euro extra betaalt voor het R-USKO lidmaatschap). Contact reisico: rusko@usko.nl, of via 030-2546445, of p/a Jacob v. Ruisdaelstraat 81, 3583 CC Utrecht.

Ufonds/KOSMU Concertreeks

Het Utrechts Universiteitsfonds biedt in samenwerking met KOSMU, de overkoepelende organisatie van Utrechts studentenorkesten, dit voorjaar een concertreeks aan! U kunt kaarten bestellen voor één of meer studentenconcerten die dit voorjaar plaatsvinden.

Voor begunstigers van het Universiteitsfonds geldt een speciale abonnementsprijs bij bestelling van 3 of meer concerten!! (Zie onderstaande prijzen.) Geef op onderstaande bon aan voor welke concerten u kaartjes wilt bestellen. U krijgt de kaarten na enige weken thuis gestuurd.

Bestelbon (vul het aantal gewenste kaartjes in)

kaartjes voor: 9 maart, 11.00 uur (bestellen voor 2 maart!)
Vredenburg, Utrecht

Utrechtsch Studenten Concert m.m.v. René Groothof, verteller
Kindermatinee: M. Moussorgsky: Schilderijtentoonstelling
Prijs: € 12,50 / Abonnementsprijs begunstigers: € 9,-

kaartjes voor 22 maart, 20.00 uur (bestellen voor 15 maart!)
Gertrudiskerk, Utrecht

Utrechtse Studenten Cantorij en Het Kunstorkest:
J. Meder: Mattheuspassie – J.S. Bach: Jesu meine Freude –
J. Haydn: Die sieben letzte Wörter unseres Erlösers am Kreuze
Prijs: € 7,50 / Abonnementsprijs begunstigers: € 6,00

kaartjes voor: 12 april, 20.15 uur, Academiegebouw, Utrecht
 kaartjes voor: 14 juni, 20.15 uur, Engelse Kerk, Amsterdam

Strykorkest Zoroaster: werken van Wagemans, Andriessen, Lutoslawski en Vasks (www.zoroaster.nl)
Prijs: € 8,00 / Abonnementsprijs begunstiger: € 6,00

kaartjes voor: 9 mei, 20.00 uur, Heilig Hartkerk, Hilversum
 kaartjes voor: 16 mei, 20.00 uur, Jacobikerk, Utrecht

Utrechts Studenten Koor en Orkest met solisten:
J.S. Bach: Hohe Messe (www.studver.uu.nl/usko)
Prijs: € 10,00 / Abonnementsprijs begunstigers: € 8,00

kaartjes voor: 7 juni, 20.30 uur, Parnassos, Utrecht
 kaartjes voor: 13 juni, 20.30 uur, Parnassos, Utrecht

kaartjes voor 14 juni, 20.30 uur, Parnassos, Utrecht
Het Huisorkest: Multimediale voorstelling en speciaal voor het Huisorkest geschreven muziek
Prijs: € 8,00 / Abonnementsprijs begunstigers: € 7,00

kaartjes voor 20 juni, kaartjes voor 21 juni
 kaartjes voor 22 juni, kaartjes voor 24 juni
 kaartjes voor 25 juni, kaartjes voor 26 juni
 kaartjes voor 28 juni, kaartjes voor 29 juni

Alle voorstellingen zijn om 20.30 uur, Nicolaikerkerk, Utrecht
Utrechtsch Studenten Concert m.m.v. solisten en koor:
G. Verdi: Falstaff
Prijs: € 30,00 / Abonnementsprijs begunstigers: € 25,00

In blokletters invullen:

Naam:

Adres:

Postcode en plaats:

Ik ben begunstiger van het Utrechts Universiteitsfonds: ja nee
 nee, maar ik ontvang graag een aanmeldingsformulier en maak gebruik van de abonnementsprijs

Hiermee machtig ik het Utrechts Universiteitsfonds eenmalig een bedrag af te schrijven ad € van rekeningnummer:
ten name van mw/dhr: onder vermelding van Ufonds/KOSMU concertreeks. Deze afschrijving wordt geboekt op rekeningnummer 14475 van het Utrechts Universiteitsfonds. Deze machtiging is onherroepelijk (tenzij een onjuist bedrag wordt afgeboekt).

Stuur deze bon vóór 15 maart naar: Utrechts Universiteitsfonds
Antwoordnummer 58501, 3508 VH Utrecht

Utrechtse stellingen
Stellingen uit recente Utrechtse proefschriften

Vier jaar werken om één lettertje voor je naam kwijt te raken is een vreemd soort masochisme.

[Freek Suyver, Scheikunde]

Ieder grapje heeft een kern van waarheid.

[Olga van der Hel, Geneeskunde]

De eenvoudigste manier om een instituut productief te houden is gratis koffie.

[Rémon Cornelisse, Sterrenkunde]

Het hebben van vele sociale contacten draagt bij tot asociaal gedrag.

[Robert ten Broeke, Farmacie]

Een poging om naast drukke werkzaamheden een sociaal leven te leiden, resulteert in een significante toename van het aantal bekeuringen.

[Cora Arts, Geneeskunde]

Discovery Channel heeft een hogere 'impact factor' dan Nature en verdient derhalve meer aandacht van wetenschappers.

[Wouter Peters, Natuurkunde]

Als het dikke kinderen niet lukt om af te vallen, hebben ze op jongvolwassen leeftijd al significant meer vaatschade dan hun dunnere leeftijdgenoten.

[Anath Oren, Geneeskunde]

Robots kunnen (nog) niet touwtjespringen.

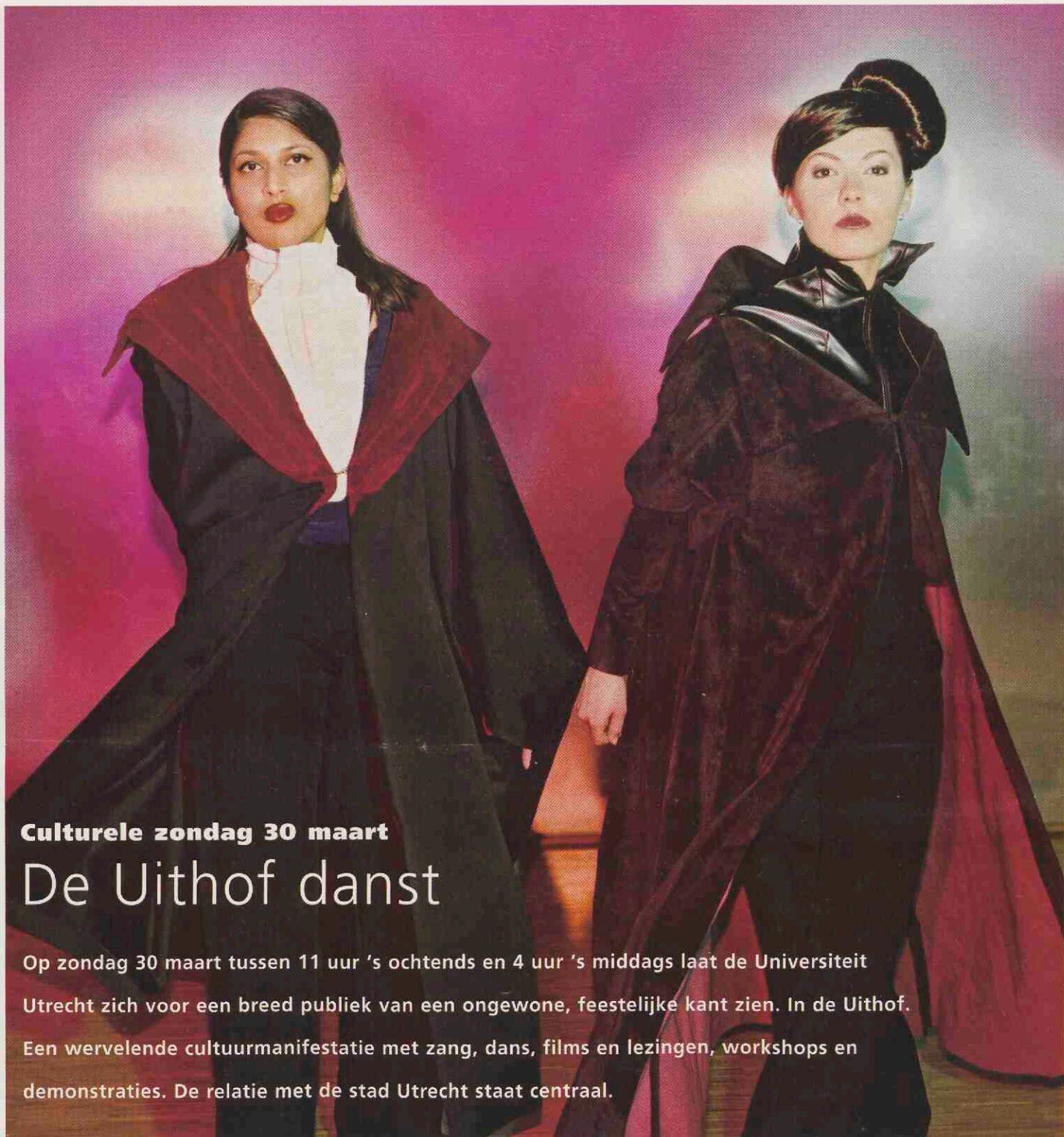
[Wieke de Vries, Informatica]

Tukkers en indianen praten er liever eerst een kwartier omheen alvorens tot een concreet punt te komen.

[Ceriël Asbreuk, Geneeskunde]

Wie geen tijd heeft voor lichaamsbeweging zal vroeg of laat tijd moeten maken voor ziekte

[Paul Verheijen en Lukas Lisowski, Geneeskunde]

Culturele zondag 30 maart De Uithof danst

Op zondag 30 maart tussen 11 uur 's ochtends en 4 uur 's middags laat de Universiteit Utrecht zich voor een breed publiek van een ongewone, feestelijke kant zien. In de Uithof. Een wervelende cultuurmanifestatie met zang, dans, films en lezingen, workshops en demonstraties. De relatie met de stad Utrecht staat centraal.

Muziek

Om elf uur gaat het grote programma van start met de Schilderijtentoonstelling van Moessorgski door het Utrechtsch Studenten Concert. Andere optredens: Dekoor Close Harmony. Het USKO en de Utrechtse Studenten Cantorij. Camerata Trajectina. De popband Leech en het kamerkoor Collegium Utrecht.

Wetenschap

Het Universiteitsmuseum organiseert een doentoonstelling waar de bezoekers, jong en oud, al hun zintuigen kunnen testen. Bekende wetenschappers belijden hun passie voor de kunst. Micha de Winter (pedagogiek) over klezmermuziek, Ineke Braakman (chemie) over de Afrikaanse rai-muziek, Jan van Hooff (biologie) over kunst en evolutie. Ook Maar-

ten van Rossem en Paul Schnabel doen mee. Verder: een rondleiding bij Fort Hoofddijk, een lezing over het ontstaan van het Utrechtse landschap. Ton van Rietbergen presenteert de Voetbalkaart van Nederland. Oude en nieuwe stadskaarten van Utrecht. En: de rotstuijn van de botanische tuinen is in maart op zijn mooist, er zijn plantjes te koop en ook de tropische kassen zijn toegankelijk.

Verder: Architectuur rondleidingen. Dichtersmarkt met Rutger Kopland en een poeziespreekuur. Oude films over Utrecht en de universiteit. Cabaret, stand-up comedians, workshops streetdance, salsa, improvisatietoneel, kindermuziektheater. En nog veel meer. Voor alumni een mooi moment om de universiteit van nu te leren kennen.

Toegang gratis. Kinderen kunnen hun hart ophalen bij het kindermuziektheater, de doentoonstelling van het museum en verschillende workshops. Er is geen kinderopvang!

Het programma is georganiseerd in samenwerking met de Hogeschool voor de Kunsten.

De Uithof Danst. Culturele Zondag Utrecht. 30 Maart 2003. Van 11.00 tot 16.00 uur in de Uithof, Heidelberglaan en omstreken. Houd voor nadere informatie de regionale kranten in de gaten. De universitaire site www.uu.nl zal ook de nodige info verstrekken. En natuurlijk de stadspagina www.culturelezondagen.nl

Ingezonden

De wil van Anton

Wetenschappers zijn enthousiast op zoek naar de zetel van de wil, met steeds ingewikkelder meet-apparatuur. Maar misschien is 'wil' alleen maar een woord, stelde Bas Haring in zijn eerste bijdrage als columnist van Illuster (nr. 29, december 2002). Een woord waarmee we het gedrag van Anton kunnen voorspellen en begrijpen, en dat van mijn Lada.

Kort enkele reacties van lezers die het met Bas Haring niet eens kunnen zijn.

Waarom kiest u niet iemand als columnist die van wetenschap verstand heeft, zo vraagt lezer Bert Garssen zich zonder omwegen af. 'Bas Haring lijkt een vreemdeling in het land van de wetenschap door te stellen dat wetenschappers niet goed zijn in vragen stellen en beantwoorden.' Volgens Henk de Regt is het te vroeg om de wil te elimineren:

'Voor de meeste mensen is de ervaring om iets te willen heel reëel, voor een Lada niet. Harings visie op wetenschappelijk onderzoek is nogal beperkt. Misschien vind je de wils-module niet als je de hersenpan openmaakt, maar psychologen kunnen allerlei zaken over de wil ontdekken door mensen te ondervragen over hun wensen en intenties. Vanuit wetenschappelijk en filosofisch oogpunt zijn er tal van vragen te stellen en te beantwoorden over de wil.'

De wil is meer dan een woord, vindt ook Renee Beekman. 'Misschien is het wel een energie of een verzameling energieën. Om dat te meten hebben we nog geen wetenschappelijke instrumenten ontwikkeld. De oosterse filosofie kent de zeven chakra's, dat zijn centra van energie. De derde chakra van wil, macht en kracht zetelt tussen navel en solar plexus. Volgens de chakrathorie is 'wil' bewust beheerste veran-

dering. Er bestaat geen persoonlijke kracht zonder wil. Zonder wil kan de redactie van Illuster niet zorgen dat het volgende nummer bij de alumni van de universiteit in de bus valt. Een woord alleen kan dat niet voor elkaar krijgen'

Evert van Brummelen tenslotte reageert met een andere stelling: Wil = het verschil tussen wens en werkelijkheid.

Auto:

Wens/plan = (bestuurder wil) naar links

Werkelijkheid = traagheid van massa

Het verschil daartussen is de wil: de bestuurder wil naar links, de auto wil rechtdoor

Anton:

Wens/plan: (Anton) wil een broodje kaas

Werkelijkheid: traagheid van massa, (want massa Anton moet

opstaan, naar de keuken etc.). Het verschil daartussen is de wil. Anton wil een broodje kaas, zijn massa wil blijven zitten.

'Als wens en werkelijkheid zouden samenvallen zou er geen wil zijn. Je zou dan niet zeggen: 'ik WIL naar links', maar 'ik GA naar links'. Of: 'ik EET een broodje kaas'.

'Voor een perfecte ontkoppeling van wens/plan en werkelijkheid moet de bestuurder van de Lada massaloos zijn, anders heeft de bestuurder zelf ook een traagheid en zou hij wensen kunnen hebben die niet mogelijk zijn. Anton wordt tegengehouden door zijn eigen massa. Kortom: de wens-ende en plannemakende (component van) Anton moet massaloos zijn. Dat wordt moeilijk zoeken op een MRI.'

De redactie

Respect voor Michael Routh

In het decembernummer van Illuster plaatsten wij een artikel over Michael Routh, docent literatuurgeschiedenis aan het Engels Instituut in de jaren zeventig en tachtig. De leerlinge die zich Michael Routh herinnerde als een inspirerend voorbeeld was alumna Ria Rosinga. Het verhaal dat zij over haar leermeester vertelde getuigt volgens de weduwe van Michael Routh, mevrouw Christine Routh-Wisselink, niet van respect. Haar man overleed negen jaar geleden bij een auto-ongeluk. Hierbij haar reactie op het artikel in Illuster 29, pagina 11. Rosinga's mening over het docentschap van Michael Routh had ze beter kunnen afstemmen met de mening van anderen. Ik heb naar aanleiding van dit artikel in Illuster vele telefoontjes gehad van studenten van Michael die toch een heel andere visie hadden en zeer verwonderd waren over deze opvatting. Ik heb zelf ook les gehad van

Michael en ik ben een tijd zijn assistente geweest voordat wij trouwden. De opvatting, die uit het artikel spreekt, moet ik ten stelligste tegenspreken. Hij was een strenge maar ook een goede en rechtvaardige docent, ook in de hoorcolleges en dat werd mij via de telefoontjes van kennissen en vrienden uit die tijd bevestigd.

Er staat in het artikel een aantal positieve punten over zijn docentschap, maar ook negatieve zoals zijn verlegenheid. Ik snap dat niet, maar goed: dat is de mening van de geïnterviewde. Onverteerbaar wordt het als Ria Rosinga persoonlijke zaken te berde brengt. Alleen die kop al: 'mensen vonden hem raar'. Omdat hij macrobiotische koecken bakte en andere kleding droeg dan andere docenten?

Het is helemaal onverteerbaar dat ze een rechtszaak aanhaalt waar ze de details niet van kent. Ze heeft het over een rechtszaak tussen Michael en de universiteit. Maar ze gaat voorbij aan het feit dat hij per gerechtelijk vonnis is gerehabiliteerd. En waarom het ongeluk aanhalen waar ze niets vanaf weet. Hoe komt zo iets aan bij zijn nabestaanden en zijn vrienden?

Kortom; ik vind dat deze bijdrage niet getuigt van respect voor haar leermeester en voor het verdriet van zijn nabestaanden

Christine Routh-Wisselink, Rufus Routh.

(Ondergetekende is de weduwe van Michael Routh en reageert ook namens haar zoon die samen met zijn vader en jongste broer het auto-ongeluk heeft meegemaakt. Hij was de enige overlevende).

Illustratie: Bas Haring

Oproep aan de lezer

Illuster 31 verschijnt in juni 2003. Reacties, suggesties en ingezonden mededelingen kunt u toezenden aan de redactie voor maandag 28 april 2003. De redactie houdt zich het recht voor ingezonden mededelingen te weigeren of in te korten.

Redactie-adres Illuster

Postbus 80125, 3508 TC Utrecht
tel.: (030) 253 26 51 fax: (030) 253 36 85
e-mail: illuster.redactie@csc.uu.nl
voor adreswijzigingen: illuster.redactie@csc.uu.nl

Colofon

Illuster 30, jaargang 7, februari 2003
Illuster is een gezamenlijke uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, in samenwerking met faculteiten en verenigingen.
Illuster verschijnt vier keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 60.000.

Hoofdredacteur: Twan Geurts

Redactie: Armand Heijnen, Jacomijn Timmermans, Sylvia den Hengst (eindredactie)
Redactieadvies: Lamberthe de Jong, Arjan Kors, Hendrik Spiering, Youetta Visser
Redactieraad: Piet van Asseldonk, NOS eindredactie; Jenny Huttinga, communicatieadviseur woordvoerder RET Rotterdam; Joop Kessels, directeur communicatie UU; Maarten Prak, hoogleraar UU Geschiedenis na de Middeleeuwen; Frieda Pruim, redacteur Opzij; Arie Smit, directeur TeleacNot.

Aan dit nummer werkten verder mee:

Bas Haring, Wilma van Hoeflaken, Roy Meljer, Wijbrand Schaap, Leonie van den Schoor, Yvonne Slootjes, Paul Schnabel, Chiara Soldati, Henk Tieleman, Johan Vlasblom, Kees Volkers
Foto's: Marijn Alders, Evelynne Jacq, Maarten Hartman, Jan den Hengst, Michael Molenschot, Ivar Pel en anderen
Foto omslag: Ivar Pel
Illustraties: Bernet Ragetti, Marco Faassen
Ontwerp en opmaak: WRIK (BNO), Utrecht
Druk: Brouwer Rotatie

ISSN: 1338-4703

Voor toezending is gebruik gemaakt van het alumnibestand van de Universiteit Utrecht.

© Universiteit Utrecht

Illuster, periodiek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is - met bronvermelding - toegestaan. Het U-blad stelt op verzoek van de redactie eerder in het U-blad verschenen artikelen en illustraties beschikbaar aan Illuster.

De zijsprong
Opmerkelijke loopbanen

Ome Cor is de smartlap voorbij

Joris Linssen studeerde in 1991 af als historicus, maar werd bekend als de 'smartlappenkoning' Ome Cor. De entertainer, programmamaker en chauffeur/presentator van het NCRV-programma Taxi weet niet hoe je hem het beste kunt typeren. Zijsprongspecialist misschien?

Foto: Michael Mevrecht

'Mijn studie was eigenlijk de zijsprong. Ik vond het allemaal erg tegenvallen. Ik ergerde me aan de mentaliteit op de universiteit. Ik merkte dat studenten zichzelf beter achtten dan mensen die niet studeerden. Ik ergerde me ook aan het pretentieuze geneuzel van studenten en docenten. Eigenlijk was het heel raar dat ik op de universiteit zat.'

Joris Linssen is anti-intellectualist in hart en nieren, al beseft de man, die inmiddels landelijke faam geniet als de voorman van Ome Cor's Show Revue, dat hij daarmee niet altijd in goed gezelschap verkeert: 'Ik wil me niet met het huidige LPF-anti-intellectualisme vereenzelvigen.'

Eén ding is zeker. Joris Linssen heeft nooit bij de gevestigde orde willen horen. Als jongere was hij fervent aanhanger van de SP en verzamelde politieke affiches van over de hele wereld. Alle vrije tijd stak hij in de muziek. Op zijn zestiende speelde hij in punkbands. Toen hij ging studeren, wat als een logische stap werd gezien in het links-intellectuele nest waarin hij opgroeide, koos hij voor Latijns-Amerikastudies, een vak dat toen nog redelijk in de kinderschoenen stond. Hij was echter weinig op de universiteit te

vinden: 'Het grootste voordeel van de studie geschiedenis was dat je een uurtje of zes les had in de week. Na mijn propedeuse heb ik de studietijd vooral gebruikt om muzikant te zijn. Ik speelde in een grungeband, The Vendetta's. Dat was mijn hoofdbezigheid.'

Op een dag deden The Vendetta's mee aan een camp-show, waarin bands uit het alternatieve circuit songfestival liedjes en smartlappen uitvoerden. 'Dat was tegen het zere been van de culturele elite. Daar hield ik dus wel van. Voor mij was die revival van de smartlap hetzelfde als de punkbandjes waar ik op mijn zestiende in speelde. Het was een geuzendaad om jezelf smartlappenkoning te noemen.'

Al gauw bleek Linssen als Ome Cor succesvoller dan als zanger van The Vendetta's. De definitieve omslag kwam tijdens een reis naar Midden-Amerika: 'In een café in Managua zag ik Pearl Jam op televisie. Dat vond ik zo raar. Pearl Jam in een land met een totaal eigen cultuur. Toen besepte ik ook dat het heel raar is om in Nederland rond te reizen met een Engelstalige grungeband. Ik besloot te stoppen met The Vendetta's en me te richten op Nederlandstalig repertoire.'

Inmiddels is Ome Cor gestopt met de smartlappen. Het is teveel mainstream geworden naar zijn zin. De Showrevue gaat misschien nog een jaartje door, maar daarna begint Linssen met een nieuwe formule: 'Iets met een talkshow, maar dan op een stand-up comedy manier. We zijn daar nu hard over aan het nadenken.'

En ondertussen is hij ook nog een programmamaker bij de NCRV. Hij maakte eerder al de bejubelde documentaireserie 'De mensen van de Thuiszorg' en is inmiddels druk bezig met de voorbereidingen voor een derde seizoen als chauffeur/presentator van de succesvolle serie Taxi. Had Joris Linssen dit ook allemaal zonder zijn studie kunnen doen? Het antwoord houdt hij in het midden, maar: 'Ik heb geen spijt van mijn studie. Het belangrijkste dat je ervan leert is iets heel groots af te maken. En dankzij mijn studie kon ik twee jaar lang heel veel muziek maken.'

[Wijbrand Schaap]

Illustrer zoekt alumni die een opmerkelijke zijsprong maakten: Illustrer.redactie@csc.uu.nl

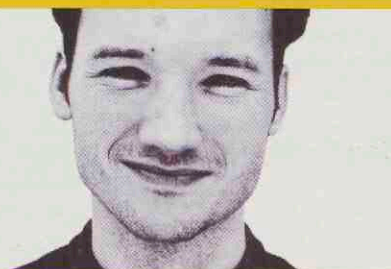

Foto: Heil-Hoosten

Column Bas Haring

Vragenschap

Bestaan roze olifanten? Ik denk 't niet, maar ik weet het niet zeker. Als je wetenschappelijk zou willen aantonen dat roze olifanten niet bestaan, dan zit er niets anders op dan de hele wereld af te struinen. Onbegonnen werk.

En bovendien; misschien vlucht de roze olifant wel steeds voor je weg of verschanst hij zich tijdens je zoektocht op de achterkant van de maan - waar je niet niet zoekt. Het is onmogelijk om aan te tonen dat roze olifanten niet bestaan.

En net zo min kun je bewijzen niet over massavernietigingswapens te beschikken. Zeker als je ze echt niet hebt; hoe ga je dat in vredesnaam aanpakken?

Je kunt nooit bewijzen dat er geen roze olifanten bestaan; misschien heeft er één zich verborgen op de achterkant van de maan...

en mocht Saddam Hussein geen massavernietigingswapens hebben, dan zal 'ie dat net zo min kunnen bewijzen.

Reageren? Illustrer.redactie@csc.uu.nl